

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT GOSPODARKI,
SKARBU PAŃSTWA I PRYWATYZACJI

KGP.401.001.01.2015
Nr ewid. 54/2015/P/15/001/KGP

Informacja o wynikach kontroli
wykonania budżetu państwa w 2014 r.
w części 20 – Gospodarka
oraz wykonania planów finansowych
Agencji Rezerw Materiałowych
i Polskiego Centrum Akredytacji

Warszawa czerwiec 2015 r.

Misja *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizja *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

**Informacja o wynikach kontroli
wykonania budżetu państwa w 2014 r.
w części 20 – Gospodarka
oraz wykonania planów finansowych
Agencji Rezerw Materiałowych
i Polskiego Centrum Akredytacji**

Dyrektor Departamentu Gospodarki, Skarbu
Państwa i Prywatyzacji

Sławomir Grzelak

Zatwierdzam:

Krzysztof Kwiatkowski

Prezes
Najwyższej Izby Kontroli

Warszawa, 08 czerwca 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
tel./fax: 22 444 50 00
www.nik.gov.pl

Spis treści

I. Ocena kontrolowanej działalności	4
1. Ocena ogólna	4
2. Sprawozdawczość	6
3. Uwagi i wnioski	6
II. Wyniki kontroli wykonania budżetu państwa i budżetu środków europejskich w części 20 – Gospodarka.....	9
1. Dochody budżetowe	9
2. Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich.....	11
3. Sprawozdania.....	23
III. Wykonanie planów finansowych Agencji Rezerw Materiałowych (ARM) i Polskiego Centrum Akredytacji (PCA)	27
Agencja Rezerw Materiałowych.....	27
Polskie Centrum Akredytacji	29
IV. Informacje dodatkowe.....	33

Dysponentem części 20 – Gospodarka oraz dysponentem III stopnia jednostki budżetowej, jaką jest Ministerstwo Gospodarki (dalej: MG lub Ministerstwo), był Minister Gospodarki. W części 20 – Gospodarka dysponentami budżetu III stopnia ustanowiono także 49 kierowników Wydziałów Promocji Handlu i Inwestycji Ambasad i Konsulatów Rzeczypospolitej Polskiej (dalej: WPHI) oraz czterech kierowników Zespołów w Stałych Przedstawicielstwach RP przy organizacjach międzynarodowych za granicą¹.

Kontrola wykonania budżetu państwa przeprowadzona została w Ministerstwie Gospodarki przez Najwyższą Izbę Kontroli – Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji, na podstawie art. 2 ust. 1 *ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli*².

W niniejszej *Informacji*, przedstawiono także:

- wyniki kontroli wykonania w 2014 r. planów finansowych Agencji Rezerw Materialowych (dalej ARM) oraz Polskiego Centrum Akredytacji (dalej: PCA lub Centrum), przeprowadzonych na podstawie art. 2 ust. 1 *ustawy o NIK*;
- wyniki kontroli doraźnej kontroli I/14/006 *Wykorzystanie dotacji celowych na finansowe wsparcie inwestycji*, przeprowadzonej u siedmiu przedsiębiorców, którzy w 2014 r. otrzymali wsparcie finansowe z tytułu poniesionych nakładów inwestycyjnych i utworzenia nowych miejsc pracy, przeprowadzonej na podstawie art. 2 ust. 3 *ustawy o NIK*.

I. Ocena kontrolowanej działalności

1. Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli w toku kontroli wykonania budżetu państwa w części 20 – Gospodarka stwierdziła³ następujące nieprawidłowości:

- nierzetelne prowadzenie ewidencji należności w księgach rachunkowych dysponenta części 20 – Gospodarka (brak wpisu terminów wymagalności w *Rejestrze należności budżetowych*), co w konsekwencji doprowadziło do niewykazywania w sprawozdawczości budżetowej zaległych należności (zaległości) w kwocie 14 409,5 tys. zł; w wyniku tego ustalenia, jeszcze w trakcie kontroli NIK Ministerstwo dokonało stosownej korekty sprawozdań;
- nieegzekwowanie od Rafinerii Nafty GLIMAR SA (od dnia 12 marca 2008 r.) należności głównej w kwocie 8 000 tys. zł z tytułu udzielonego tej spółce finansowego wsparcia inwestycji; należność ta, powiększona o odsetki zaktualizowane na dzień 31 grudnia 2014 r., wyniosła 16 931,3 tys. zł (10,4% całości dochodów budżetowych w części 20 w 2014 r.); zaniechanie to wypełnia przesłanki naruszenia dyscypliny finansów publicznych, o których mowa w art. 5 ust.1 pkt 2 *ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych*⁴;
- niedokonywanie aktualizacji odsetek od zaległej należności od Rafinerii Nafty GLIMAR SA, wskutek czego w księgach rachunkowych MG należność ta była zaniżona (wykazywano 10 464,9 tys. zł zamiast 16 931,3 tys. zł); dalszą konsekwencją było wykazywanie w sprawozdaniach Rb-27 i Rb-N błędnych kwot należności i zaległości; w wyniku tego ustalenia, jeszcze w trakcie kontroli NIK, Ministerstwo dokonało stosownej korekty sprawozdań;
- sfinansowanie wypłat nagród za szczególne osiągnięcia w działalności proeksportowej dla 559 pracowników Ministerstwa (3 683,8 tys. zł) z § 3040 – Nagrody o charakterze szczególnym niezaliczane do wynagrodzeń (w dziale 500 – Handel, w rozdziale 50005 – Promocja eksportu), kwalifikowanego do

¹ Wydział Ekonomiczno-Handlowy w Stałym Przedstawicielstwie RP przy Unii Europejskiej w Brukseli; Zespół do spraw UNIDO w Stałym Przedstawicielstwie RP przy Biurze Narodów Zjednoczonych w Wiedniu; Zespół Ministra Gospodarki w Stałym Przedstawicielstwie RP przy Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) z siedzibą w Paryżu oraz Zespół Stałego Przedstawiciela RP przy WTO w Stałym Przedstawicielstwie RP przy Biurze Narodów Zjednoczonych i Organizacjach Międzynarodowych w Genewie.

² Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm. Dalej: *ustawa o NIK*.

³ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2014 roku Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla negatywnej stosuje się ocenę opisową

⁴ Dz. U. z 2013 r., poz. 168.

grupy ekonomicznej świadczenia na rzecz osób fizycznych, zamiast ze środków na wynagrodzenia; według art. 124 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁵ świadczeniami na rzecz osób fizycznych (niebędącymi wynagrodzeniem za świadczoną pracę) są wydatki budżetu państwa kierowane bezpośrednio lub pośrednio do osób fizycznych, na podstawie odrębnych przepisów; nagrody, o których mowa, przyznane zostały wyłącznie na podstawie wewnętrznego regulaminu, który nie może być potraktowany jako „odrębne przepisy” w rozumieniu *ufp*;

- realizacja tzw. komponentu placówkowego, czyli wyodrębnionego zespołu przedsięwzięć wykonywanych przez placówki zagraniczne podległe Ministrowi Gospodarki w ramach poddziałania 6.5.1. Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka (PO IG) *Promocja polskiej gospodarki na rynkach międzynarodowych*, w którym część zasad dotyczących finansowania była niezgodna z obowiązującymi przepisami (realizacja wydatków poza planami finansowymi Wydziałów Promocji Handlu i Inwestycji); na ten cel poniesiono wydatki w wysokości 3 157,8 tys. zł;
- wypłacanie premii pracownikom MG zatrudnionym na stanowiskach pomocniczych, robotniczych i obsługi w oparciu o regulamin premiowania wydany na nieaktualnej podstawie prawnej oraz zawierający niektóre postanowienia niezgodne z prawem pracy; jeszcze w trakcie trwania kontroli regulamin ten został zastąpiony nowym, w którym stwierdzone przez NIK wady prawne zostały wyeliminowane;
- niezamieszczenie w przyjętych w MG *Zasadach (polityce) rachunkowości* niektórych obligatoryjnych elementów m.in. zasad klasyfikacji zdarzeń oraz rozwiązań ewidencyjnych dotyczących sporządzania sprawozdań budżetowych;
- ujęcie na niewłaściwych kontach kosztów wynagrodzenia dla Centrum Usług Wspólnych (CUW) w kwocie 121,1 tys. zł oraz wpłaty z zysku przekazanej przez Urząd Dozoru Technicznego w kwocie 19 844,2 tys. zł, a ponadto zakwalifikowanie wydatku na rzecz CUW do niewłaściwego paragrafu klasyfikacji budżetowej;
- niedokonanie zmiany planu finansowego WPHI w Algierze przed dokonaniem wydatku, skutkujące przekroczeniem tego planu o 273,17 euro⁶.

Łączna kwota nieprawidłowych wydatków wyniosła 6 842,8 tys. zł (0,1% łącznych wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich w części 20 – Gospodarka).

Minister Gospodarki, zgodnie z art. 175 *ufp*, sprawował wprawdzie nadzór i kontrolę nad przebiegiem wykonania budżetu, lecz nadzór nad windykacją należności nie był skuteczny.

Jednocześnie NIK odnotowuje, że MG prawidłowo gromadziło bieżące dochody budżetowe. Wydatki budżetu państwa (poza wykazanymi powyżej) i budżetu środków europejskich dokonane zostały w sposób legalny, celowy i gospodarny. Zadania ujęte w planie finansowym MG w układzie zadaniowym zostały zrealizowane.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w rozliczaniu zbadanych przez NIK dotacji udzielanych przez Ministra Gospodarki w ramach programów finansowego wsparcia inwestycji. Programy te powiązane były z celami określonymi m.in. w strategiach rozwoju kraju: na lata 2007–2015 oraz do 2020⁷, a także w *Strategii Innowacyjności i Efektywności Gospodarki*⁸. Od początku realizacji wspieranych inwestycji skontrolowani beneficjenci zatrudnili ogółem 2 808 osób, tj. o 30,7% więcej niż ustalono w umowach (2 149), w tym 2 443 osób z wyższym wykształceniem, tj. więcej o 34% (1 823). Z punktu widzenia celów zdefiniowanych w dokumentach strategicznych oraz zadań finansowanych tymi dotacjami, środki przekazane beneficjentom uczestniczącym w powyższych programach zostały wydatkowane efektywnie.

Kalkulacja oceny ogólnej wykonania budżetu państwa w części 20 – Gospodarka przedstawiona została w załączniku nr 5 do niniejszej *Informacji*.

⁵ Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm. Dalej: *ufp*.

⁶ 1,2 tys. zł wg średniego kursu NBP z dnia 31 grudnia 2014 r. (4,26 zł).

⁷ Przyjęte przez Radę Ministrów w dniach: odpowiednio 29 listopada 2006 r. i 25 września 2012 r.

⁸ Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki na lata 2012–2020 „Dynamiczna Polska” przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 15 stycznia 2013 r.

2. Sprawozdawczość

Dane wykazane w sporządzonych przez dysponenta części 20 – Gospodarka łącznych sprawozdaniach za 2014 r.:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy),
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1),

a także w:

- sprawozdaniu finansowym za IV kwartał 2014 r. o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z)

są zgodne z kwotami wynikającymi ze sprawozdań jednostkowych. Zbadane sprawozdania jednostkowe, sporządzone przez MG jako jednostkę budżetową, były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Sprawozdania z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27) oraz sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N), ze względu na ustalenia kontroli NIK dotyczące należności budżetowych wymagały korekt, w wyniku których zwiększono pierwotnie wykazane kwoty: należności – z 258 188,1 tys. zł do 264 654,5 tys. zł, należności pozostałych do zapłaty – z 95 724,4 tys. zł do 102 190,8 tys. zł, w tym zaległości – z 79 002,6 tys. zł do 99 878,5 tys. zł.

Podstawą sporządzenia sprawozdań była ewidencja księgowa prowadzona w warunkach przyjętego systemu kontroli zarządczej w zakresie finansowym, zawierającego wszystkie wymagane elementy/czynności określone w aktach prawnych i regulacjach wewnętrznych oraz obowiązujących standardach. W systemie tym ustanowiono wprawdzie mechanizmy kontroli zapobiegające znaczącym ryzykom zidentyfikowanym w obszarze prowadzenia ksiąg rachunkowych i sporządzania sprawozdań, lecz nie zapobiegły one popełnieniu przez pracowników błędów, powodujących powstanie nieprawidłowości (nieujęcie w ewidencji księgowej dat zapłaty należności oraz nieaktualizowanie odsetek od jednej spośród nich).

Sprawozdania zostały sporządzone terminowo (za wyjątkiem sprawozdania Rb-28 UE, złożonego z czternastodniowym opóźnieniem), stosownie do przepisów rozporządzeń Ministra Finansów w sprawie⁹: *sprawozdawczości budżetowej; sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, a także sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym.*

3. Uwagi i wnioski

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że Minister Gospodarki nadal (do dnia 3 kwietnia 2015 r.) nie zrealizował dwóch ustawowo nałożonych na niego zadań.

1. Nie został opracowany dokument *Polityka energetyczna państwa* obejmujący okres nie krótszy niż 20 lat, który to dokument powinien zostać opracowany w terminie określonym w *ustawie z dnia 10 kwietnia 2007 r. Prawo energetyczne*¹⁰ (tj. do listopada 2013 r.). Według argumentacji Ministerstwa Gospodarki, na opóźnienie w przygotowaniu projektu *Polityki energetycznej Polski do 2050 roku* istotny wpływ miały przesunięcia czasowe w rozstrzygnięciu kwestii zasadniczych dla określenia jej założeń, m.in. obejmujące proces formułowania nowych celów redukcji emisji gazów cieplarnianych w ramach UE

⁹ Rozporządzenia Ministra Finansów, odpowiednio: z dnia 16 stycznia 2014 r. (Dz. U. z 2014 r., poz. 119 ze zm.); z dnia 4 marca 2010 r. (Dz. U. z 2014 r., poz. 1773); z dnia 28 grudnia 2011 r. (Dz. U. Nr 298, poz. 1766).

¹⁰ Zgodnie z art. 15 ust. 2, politykę energetyczną państwa opracowuje się co 4 lata. Polityka energetyczna Polski do 2030 roku została przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 10 listopada 2009 r. (MP Nr 2, poz. 11).

w horyzoncie 2030, które ostatecznie zostały przyjęte konkluzjami z posiedzenia Rady Europejskiej w dniach 23 i 24 października 2014 r. oraz zdefiniowanie i zwymiarowanie nowej architektury krajowego systemu wsparcia dla odnawialnych źródeł energii. Argumentacja ta została przez NIK odrzucona¹¹ już w trakcie przeprowadzonej 2014 r. kontroli *Zapewnienie mocy wytwórczych w elektroenergetyce konwencjonalnej*. Według MG, po zakończeniu trwających prac nad aktualizacją Prognozy oddziaływania na środowisko, projekt *Polityki energetycznej Polski do 2050 roku* zostanie skierowany do konsultacji międzyresortowych i społecznych.

2. Nie został przyjęty program rezerw strategicznych, o którym mowa w *ustawie z dnia 29 października 2010 r. o rezerwach strategicznych*¹². Problem ten NIK wskazała już w wystąpieniu pokontrolnym wystosowanym po kontroli wykonania budżetu państwa w 2013 r. w części 20 – Gospodarka¹³. Minister Gospodarki, odpowiedzialny za przygotowanie projektu *Rządowego Programu Rezerw Strategicznych na lata 2013-2017*, terminowo przedstawił stosowny dokument pod obrady Stałego Komitetu Rady Ministrów (w dniu 26 kwietnia 2012 r. – termin upływał w maju 2012 r.). W dniu 6 września 2012 r. Komitet przyjął i rekomendował Radzie Ministrów przedłożony projekt, odnotowując stanowisko Ministra Finansów, który wyraził sprzeciw wobec wysokości planowanych środków budżetowych na realizację *Programu*. W dniu 16 października 2012 r. Rada Ministrów zobowiązała Ministra Gospodarki do ponownego uzgodnienia kwestii finansowania *Programu* z Ministrem Finansów. Minister Gospodarki, sporządził nową kalkulację finansowania *Programu*, którą przedłożył Ministrowi Finansów w dniu 30 czerwca 2014 r., monitując w dniu 15 października 2014 r. o ustosunkowanie się do niej. Do uzgodnienia stanowisk jednak nie doszło, pomimo ponownego spotkania w dniu 29 października 2014 r. i przekazania Ministerstwu Finansów kolejnych materiałów analitycznych w dniu 4 listopada 2014 r. W konsekwencji Minister Gospodarki przygotował kolejną aktualizację kalkulacji kosztów *Programu*, w której zaproponował przełożenie realizacji zadań rzeczowych na lata 2016–2020. O zaistniałej sytuacji Minister Gospodarki poinformował Sekretarza Komitetu Stałego Rady Ministrów (w dniu 16 lutego 2015 r.). Minister Gospodarki, podzielił wyrażoną w 2014 r. ocenę NIK, iż charakter rozbieżności stanowisk pomiędzy ministrami co do wysokości finansowania *Programu*, wymaga pilnego rozstrzygnięcia. Jest to bowiem spór, który od prawie trzech lat uniemożliwia wykonanie zadania państwowego o szczególnej randze, gdyż *Program* rezerw strategicznych jest jednym z kluczowych dokumentów z punktu widzenia zabezpieczenia interesów ekonomicznych Państwa, zwłaszcza w okresie narastających zagrożeń na arenie międzynarodowej.

Ponadto NIK zwraca uwagę na następującą kwestię. Zgodnie z *ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*¹⁴ obrót hurtowy w kraju napojami alkoholowymi o zawartości powyżej 18% alkoholu może być prowadzony tylko na podstawie zezwolenia wydanego przez ministra właściwego do spraw gospodarki. Zgodnie z art. 9¹ ust. 3a *ustawy o wychowaniu w trzeźwości* limit sprzedaży określony w tym zezwoleniu może być zwiększony na wniosek przedsiębiorcy złożony nie później niż 30 dni od dnia wykorzystania limitu określonego w zezwoleniu. Faktycznie Minister Gospodarki wydawał zgody na zwiększenie limitów określonych w zezwoleniach bez sprawdzenia czy przywołany termin trzydziestodniowy został zachowany.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości, w odniesieniu do określania limitu ilości alkoholu objętego zezwoleniem na obrót, wskazuje dwa rodzaje wniosków, tj. wniosek o wydanie zezwolenia (art. 9 ust. 3a) oraz wniosek o zwiększenie limitu (art. 9¹ ust. 3a). Upoważnienie ustawowe (art. 9 ust. 4) do wydania rozporządzenia określającego m.in. wzory wniosków, dotyczy wniosków o wydanie zezwolenia, pomijając wniosek o zwiększenie limitu.

Ustawa nie nakłada także obowiązku wskazania we wniosku o zwiększenie limitu daty wykorzystania limitu uprzednio przyznanego.

NIK częściowo podziela argumentację Ministerstwa, iż w interesie przedsiębiorcy jest monitorowanie wielkości sprzedaży tych napojów. W przypadku, gdy przedsiębiorca, pomimo wykorzystania limitu określonego w zezwoleniu, nie złożył w ustawowym terminie wniosku o jego zwiększenie i tym samym nie

¹¹ Wystąpienie pokontrolne z dnia 21 października 2014 r., znak KGP-4101-001-01/2014.

¹² Dz. U. Nr 229, poz. 1496 ze zm.

¹³ Pismo z dnia 2 czerwca 2014 r. (tekst jednolity), znak KGP-4100-001-01/2014.

¹⁴ Dz. U. z 2012 r., poz. 1356 ze zm. Dalej: *ustawa o wychowaniu w trzeźwości*.

uzyskał decyzji zwiększającej limit, prowadzony przez niego obrót hurtowy napojami alkoholowymi ma miejsce bez wymaganego zezwolenia. Nie jest natomiast trafne stwierdzenie, że Minister Gospodarki nie ma narzędzi, które umożliwiłyby stwierdzenie daty wykorzystania przez przedsiębiorców limitu określonego w zezwoleniach, ani też podstaw prawnych do żądania dokumentów potwierdzających fakt i termin jego wykorzystania.

Konkludując NIK stwierdza, że w aktualnym stanie faktycznym spełnienie przez przedsiębiorcę jednego z dwóch ustawowych warunków uzyskania zwiększenia limitu sprzedaży wysokoprocentowego alkoholu pozostaje poza bezpośrednią kontrolą organu wydającego zezwolenia (Ministra Gospodarki).

W związku z ustaleniami kontroli Najwyższa Izba Kontroli uznaje za niezbędne:

- 1) zintensyfikowanie prac nad projektem *Polityki energetycznej państwa*;
- 2) dokonanie pilnego uzgodnienia pomiędzy Ministrem Gospodarki i Ministrem Finansów kwestii wysokości finansowania realizacji *Programu Rezerw Strategicznych* w okresie, w którym zakłada się jego obowiązywanie, a w razie braku porozumienia w tej sprawie dokonanie stosownego rozstrzygnięcia przez Radę Ministrów;
- 3) wypracowanie przez Ministra Gospodarki metod weryfikacji wniosków o zwiększenie limitu sprzedaży hurtowej napojów alkoholowych o zawartości powyżej 18% alkoholu, pod kątem dotrzymania terminu jego złożenia; podstawę dla takiej weryfikacji stanowią m.in. przepisy art. 7, 50 i 77 *Kodeksu postępowania administracyjnego*¹⁵ upoważniające organ wydający zezwolenie przed wydaniem decyzji do sprawdzenia, czy wnioskujący przedsiębiorca spełnia przesłanki otrzymania zezwolenia.

¹⁵ Dz. U. z 2013 r., poz. 267 ze zm.

II. Wyniki kontroli wykonania budżetu państwa i budżetu środków europejskich w części 20 – Gospodarka

1. Dochody budżetowe

1.1. Realizacja dochodów budżetowych

W *ustawie budżetowej na rok 2014*¹⁶ ustalono dochody w części 20 – Gospodarka w kwocie 454 947,0 tys. zł. Faktycznie uzyskano natomiast 162 463,7 tys. zł, tj. 35,7% kwoty planowanej (mniej niż w 2013 r. o 54%). Zasadniczą przyczyną niepełnej realizacji planu dochodów było niepobranie zaplanowanej dywidendy od Jastrzębskiej Spółki Węglowej SA w kwocie 310 000,0 tys. zł, w związku z niekorzystną sytuacją gospodarczą tego podmiotu i planowanymi inwestycjami. Sytuacja ta była znana w 2013 r., w okresie konstruowania budżetu na 2014 r., lecz nie została uwzględniona w projekcie budżetu w części 20 – Gospodarka. W konsekwencji dochody z tytułu dywidend od spółek Skarbu Państwa wykonane zostały na poziomie 18,4% planu (70 000 tys. zł zamiast 380 000 tys. zł)¹⁷.

Ponadto uzyskano dochody z tytułu: wpłaty z zysku Urzędu Dozoru Technicznego – 19 844,2 tys. zł, opłat za udzielone zezwolenia na obrót hurtowy w kraju napojami alkoholowymi o zawartości powyżej 18% alkoholu – 20 791,8 tys. zł oraz nieplanowanej nadwyżki finansowej Agencji Rezerw Materiałowych – 13 453,0 tys. zł. Pozostałe dochody pochodziły m.in. ze zwrotów niewykorzystanych dotacji wraz z odsetkami: dokonanych przez PARP (rozdz.15012 – Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości) oraz uzyskanych w ramach realizacji programów finansowego wspierania inwestycji (rozdz. 15014 – Wsparcie finansowe inwestycji).

Szczegółowym badaniom kontrolnym NIK zostały poddane 44 pozycje dochodów w łącznej wysokości 95 720,9 tys. zł (58,9% całości dochodów części 20 – Gospodarka), w tym wpłata dywidendy w kwocie 70 000,0 tys. zł (dobór celowy ze względu na kwotę dochodu) oraz 43 dobrane losowo¹⁸ wpływy dysponenta III stopnia, tj. Ministerstwa Gospodarki jako jednostki budżetowej (25 720,9 tys. zł, tj. 62,2% dochodów tego dysponenta). Próba losowa obejmowała:

- 40 opłat z tytułu zezwoleń na obrót hurtowy napojami alkoholowymi o zawartości powyżej 18% alkoholu oraz opłat za wydanie decyzji zwiększających limit sprzedaży określony w tych zezwoleniach – na łączną kwotę 5 844,6 tys. zł;
- wpłatę z zysku UDT – 19 844,2 tys. zł;
- należność od Fundacji Centrum Badania Opinii Społecznej (dalej: CBOS) za najem powierzchni biurowej – 25,8 tys. zł;
- zwrot składki na ubezpieczenia społeczne – 6,3 tys. zł.

Badanie powyższej próby dochodów budżetowych nie wykazało nieprawidłowości.

Ministerstwo Gospodarki, przyjmując do realizacji wnioszek pokontrolny NIK wystosowany po kontroli wykonania budżetu państwa w 2012 r. w części 20 – Gospodarka, dotyczący doprowadzenia do urealnienia wysokości czynszu za powierzchnię wynajmowaną przez CBOS do warunków rynkowych, wypowiedziało Fundacji umowę najmu ze skutkiem na dzień 30 czerwca 2014 r. – ze względu na brak zgody na wyższe stawki czynszu. CBOS opuściła zajmowane pomieszczenia. Zostały one wykorzystane na potrzeby Ministerstwa Gospodarki.

NIK zwróciła uwagę na to, że zgodnie z *ustawą z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym*¹⁹ (dalej: *ustawa o dt*), podległy Ministrowi Gospodarki Urząd Dozoru Technicznego prowadzi samodzielną gospodarkę finansową. Wynik finansowy UDT i jego podział zatwierdza Prezes UDT (art. 58 *ustawy o dt*). Faktycznie oznacza to, że kierownik jednostki prowadzącej samodzielną gospodarkę finansową sam zatwierdza sprawozdanie finansowe tej jednostki. Jest to regulacja odmienna od przyjętej w *ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny*

¹⁶ Ustawa z dnia 24 stycznia 2014 r., Dz. U. z 2014 r., poz. 162. Dalej: *ustawa budżetowa*.

¹⁷ Dochód z tytułu dywidendy został uzyskany w całości w wyniku wpłaty wniesionej przez spółkę GAZSYSTEM SA.

¹⁸ W doborze losowym wykorzystano statystyczną metodę monetarną (ang. *Monetary Unit Sampling* - MUS), wyodrębniając próbę do badania ze zbioru zapisów księgowych ujętych w dzienniku częściowym „Wyciąg bankowy – dochody” w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 r., po wyeliminowaniu transakcji o niewielkiej wartości (poniżej 50 zł).

¹⁹ Dz. U. z 2013 r., poz. 963 ze zm.

zgodności²⁰, w odniesieniu do PCA, które również jest nadzorowaną przez Ministra Gospodarki państwową osobą prawną. Sprawozdania finansowe PCA zatwierdza bowiem organ nadzoru. Zdaniem NIK, prawo do zatwierdzania sprawozdania finansowego UDT powinien mieć organ nadzoru. Regulacja ta stanowiłaby dodatkowy instrument kontroli i dyscyplinowania gospodarki finansowej UDT. Ministerstwo Gospodarki przyjęło argumenty NIK w tym zakresie oraz poinformowało, że w przypadku podjęcia prac legislacyjnych dotyczących przepisów o dozorcze technicznym, zostaną podjęte działania zmierzające do wprowadzenia w ustawie powyższej regulacji. Deklaracja ta, zdaniem NIK, jest jednak niewystarczająca, gdyż Minister Gospodarki nie zobowiązał się do podjęcia stosownej inicjatywy w tym zakresie.

1.2. Należności pozostałe do zapłaty

Należności budżetowe (pozostałe do zapłaty) w części 20 – Gospodarka, według stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. wyniosły 102 190,8 tys. zł, w tym zaległości 99 878,5 tys. zł. Kwoty te wykazane zostały w drugiej korekcie sprawozdania Rb-27 z dnia 3 kwietnia 2015 r.

W dniu 23 marca 2015 r. MG dokonało pierwszej korekty rocznego sprawozdania finansowego Rb-27 w zakresie zaległości. Kwota zaległości wykazana w pierwotnej wersji sprawozdania wyniosła 79 002,6 tys. zł, natomiast w sprawozdaniu skorygowanym – 93 412,1 tys. zł, tj. więcej o 14 409,5 tys. zł. Korekta była konsekwencją uzupełnienia w księgach rachunkowych MG (w *Rejestrze należności budżetowe*) uprzednio niewpisywanych dat zapłaty należności (wymagalności). Brak wpisów dat wymagalności spowodował, że część zaległości nie była wykazywana w zestawieniach generowanych przez system finansowo-księgowy na potrzeby sprawozdań. Fakt braku dat został dostrzeżony w MG w związku z kontrolą NIK.

W reakcji na wykazany przez kontrolerów NIK kolejny błąd, dotyczący naliczenia odsetek należnych od nieuregulowanej należności od spółki Rafineria Nafty GLIMAR SA, w dniu 3 kwietnia 2015 r. MG dokonało powtórnej zmiany rocznego sprawozdania Rb-27. Korekta ta polegała na zwiększeniu sumy należności pozostałych do zapłaty do 102 190,8 tys. zł, w tym zaległości do 99 878,5 tys. zł (tj. o 6 466,4 tys. zł, wskutek aktualizacji odsetek od należności od GLIMAR SA).

Ze względu na wysokie prawdopodobieństwo, iż powyższe błędy występowały także w 2013 r. i mogły spowodować zniekształcenie stanu zaległości wykazanych w sprawozdaniu Rb-27 za rok 2013, NIK nie prezentuje informacji o skali zmian zaistniałych pomiędzy 31 grudnia 2013 r. a 31 grudnia 2014 r. (brak porównywalności danych).

W 2014 r. Minister Gospodarki nie dokonywał odroczeń lub rozłożenia należności na raty. Umorzona została natomiast w całości jedna należność za wynajem sali w budynku MG (1 353,86 zł). W ocenie NIK było to umorzenie legalne i celowe, gdyż koszty egzekucji komorniczej przewyższałyby kwotę możliwą do uzyskania z windykacji.

Kontrola dwóch największych należności²¹, których zapisy zostały uzupełnione o daty wymagalności, wykazała że zostały one objęte windykacją przez MG.

Szczegółową kontrolą objęto sześć należności, w tym: trzy o najwyższej wartości (łącznie 37 664,5 tys. zł²²) oraz trzy najstarsze, nieprzedawnione należności powstałe w latach 2000-2001, na łączną kwotę 5 776,5 tys. zł²³. W odniesieniu do pięciu spośród nich, nie stwierdzono nieprawidłowości w windykacji. Wystąpiły one natomiast w przypadku należności od spółki GLIMAR SA.

W dniu 8 listopada 2002 r. pomiędzy Ministrem Gospodarki a GLIMAR SA zawarta została umowa o udzielenie wsparcia finansowego dla nowej inwestycji w kwocie 8 000 tys. zł. Umowa obowiązywała do dnia rozliczenia przez Ministra sprawozdania sporządzonego przez beneficjenta za 2010 r.

²⁰ Dz. U. z 2014 r., poz. 1645.

²¹ Tj. Seamless Sp. z o.o. (kwota główna: 626,4 tys. zł i odsetki: 630,4 tys. zł) oraz PPHU AS-GOLD Sp. z o.o. (kwota główna: 9 500,0 tys. zł i odsetki: 3 647,5 tys. zł).

²² Rafineria Nafty GLIMAR SA, należność powstała w 2002 r., wartość należności 10 464,9 tys. zł, EKO-PET Sp. z o.o., należność powstała 27 grudnia 2010 r., wartość - 14 052,1 tys. zł, PPHU AS-GOLD Sp. z o.o., należność w kwocie 13 147,5 tys. zł. powstała w dniu 5 października 2012 r.

²³ Osoba fizyczna, należność powstała 20 czerwca 2000 r., wartość 125,6 tys. zł, Zakłady Tworzyw Sztucznych „Pronit” SA, należność powstała 14 marca 2000 r. oraz 12 kwietnia 2000 r., wartość - 3 641,7 tys. zł, Tłocznia Metali PRESSTA SA, należność powstała 7 lutego 2001 r., wartość 2 009,2 tys. zł.

W dniu 2 maja 2005 r. wierzytelność z tytułu realizacji tej umowy (w wysokości 10 464,9 tys. zł, w tym należność główna – 8 000 tys. zł oraz odsetki – 2 464,9 tys. zł) została zgłoszona w postępowaniu upadłościowym, w związku z ogłoszeniem upadłości przez GLIMAR SA. W dniu 11 marca 2008 r. postępowanie upadłościowe wobec GLIMAR SA zostało umorzone.

Zobowiązanie wobec MG, uznane w toku postępowania upadłościowego w wysokości 10 461,4 tys. zł, Zarząd GLIMAR SA potwierdzał corocznie do 2012 r. Następne próby uzyskania od GLIMAR SA potwierdzenia salda zadłużenia wobec MG okazały się bezskuteczne (brak odpowiedzi spółki na pisma MG). Zdaniem NIK, argument Ministerstwa Gospodarki, jakoby w związku ze zgłoszeniem tej należności w postępowaniu upadłościowym, nie było możliwości jej egzekwowania, był trafny tylko w okresie trwania postępowania upadłościowego. Zakończyło się ono jednak umorzeniem (postanowienie sądu z dnia 11 marca 2008 r.). Po tej dacie Ministerstwo mogło i powinno wszcząć oraz prowadzić czynności windykacyjne, jednak działań takich nie podjęło. Łączna wartość należności od GLIMAR SA według stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. wynosiła 16 931,3 tys. zł.

NIK zwróciła także uwagę, że w MG nie zostały opracowane procedury umarzania, odraczania lub rozkładania na raty należności. Wprawdzie procedura dotycząca umarzania należności została zawarta w zarządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 30 grudnia 2013 r. w sprawie *Zasad (polityki) rachunkowości* w Ministerstwie Gospodarki, lecz zarządzenie to wskazuje jedynie zasady i podstawy ujęcia należności w księgach rachunkowych. Nie reguluje ono natomiast sposobów postępowania i kompetencji komórek organizacyjnych MG w tym zakresie. W ocenie NIK jest to słabość nadzoru nad gromadzeniem dochodów.

Szczegółowe dane liczbowe dotyczące zrealizowanych dochodów zaprezentowane są w załączniku nr 1 do niniejszej *Informacji*.

2. Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich

2.1. Wydatki budżetu państwa

W ustawie budżetowej ustalono wydatki w części 20 – Gospodarka w kwocie 1 614 730 tys. zł, w sześciu działach:

- 100 – Górnictwo i kopalnictwo (510 759 tys. zł),
- 150 – Przetwórstwo przemysłowe (644 793 tys. zł),
- 500 – Handel (162 469 tys. zł),
- 750 – Administracja publiczna (206 280 tys. zł),
- 752 – Obrona narodowa (87 618 tys. zł),
- 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska (2 811 tys. zł).

W trakcie roku, na podstawie 25 decyzji Ministra Finansów, limit wydatków został zwiększony z rezerw celowych o 510 508,6 tys. zł, tj. o 31,6%, do wysokości 2 125 238,6 tys. zł, w tym w działach:

- 100 – Górnictwo i kopalnictwo o 132 463,5 tys. zł (do 643 222,5 tys. zł),
- 150 – Przetwórstwo przemysłowe o 361 198,0 tys. zł (do 1 005 991,0 tys. zł),
- 500 – Handel o 15 169,7 tys. zł (do 177 638,7 tys. zł),
- 750 – Administracja publiczna o 1 584,0 tys. zł (do 207 864,0 tys. zł),
- 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska o 93,4 tys. zł (do 2 904,4 tys. zł).

Środki z rezerw przeznaczone były przede wszystkim na:

- współfinansowanie projektów realizowanych z udziałem środków UE (331 383,2 tys. zł),
- dofinansowanie zadań w zakresie górnictwa węgla kamiennego (120 183,6 tys. zł),
- pokrycie kosztów składowania w Federacji Rosyjskiej wypalonego paliwa jądrowego (24 000,0 tys. zł),
- sfinansowanie zobowiązań wymagalnych z tytułu roszczeń byłych pracowników górnictwa (12 279,9 tys. zł).

Z kwoty otrzymanej z rezerw wydano 418 407,4 tys. zł, tj. 82,0%. Przyczynami niewykorzystania części środków (92 101,2 tys. zł) były m.in.: niższe niż planowano współfinansowanie projektów realizowanych z udziałem środków europejskich, przeniesienie z IV kwartału 2014 r. na I kwartał 2015 r. momentu wniesienia opłaty na

rzecz gminy Różan z tytułu zlokalizowania na jej terenie składowiska odpadów promieniotwórczych²⁴ oraz niższa kwota składek do Europejskiej Agencji Kosmicznej (ESA), ze względu na różnice kursowe.

Szczegółową kontrolą NIK objęła wykorzystanie środków z rezerw celowych otrzymanych na podstawie siedmiu decyzji Ministra Finansów (łącznie 156 580,3 tys. zł, tj. 30,7% całości zwiększenia limitu wydatków). Były one przeznaczone na:

- podwyższenie kapitałów własnych Spółki Restrukturyzacji Kopalń SA w celu umożliwienia nabycia KWK „Kazimierz-Juliusz” Sp. z o.o. w Sosnowcu,
- sfinansowanie wypłat roszczeń pracowniczych w Kompanii Węglowej SA (dalej: KW SA) i w Katowickim Holdingu Węglowym SA (dalej: KHW SA),
- sfinansowanie kosztów pozostawienia w Federacji Rosyjskiej wypalonego paliwa jądrowego,
- sfinansowanie dodatków dla urzędników służby cywilnej i dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi dla nowo zatrudnionych urzędników MG.

Ze środków tych Minister Gospodarki wydał zgodnie z przeznaczeniem i rzetelnie rozliczył 156 345,0 tys. zł (99,8%). Niewykorzystana kwota 235,3 tys. zł została terminowo zwrócona do budżetu państwa.

W dniu 17 stycznia 2014 r. Minister Finansów dokonał planie finansowym MG, w dziale 150 – Przetwórstwo przemysłowe zmniejszenia limitu wydatków (o 20 894,5 tys. zł) w celu zapewnienia środków na wynagrodzenia dla pracowników Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (dalej: PARP), w związku z wejściem w życie zmian w Programie Operacyjnym Pomoc Techniczna 2007-2013 (dalej: PO PT). Zgodnie z tymi zmianami, wynagrodzenia pracowników związane z pełnieniem przez PARP zadań instytucji pośredniczącej i wdrażającej w programach operacyjnych, od dnia 1 stycznia 2014 r. były finansowane w ramach PO PT.

Ostatecznie limit wydatków po zmianach ustalony został w wysokości 2 104 344,1 tys. zł, w tym w działach:

- 100 – Górnictwo i kopalnictwo 643 222,6 tys. zł,
- 150 – Przetwórstwo przemysłowe 985 096,5 tys. zł,
- 500 – Handel 177 638,7 tys. zł,
- 750 – Administracja publiczna 207 864,0 tys. zł,
- 752 – Obrona narodowa 87 618,0 tys. zł,
- 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska 2 904,3 tys. zł.

Wydatki w części 20 – Gospodarka zrealizowano w wysokości 1 954 439,9 tys. zł²⁵, tj. 92,9% planu po zmianach. Były one o 282 334,6 tys. zł, tj. o 16,9% wyższe niż w 2013 r.

Nie zostało wykorzystane 147 394,5 tys. zł, głównie w działach 150 – Przetwórstwo przemysłowe 121 506,3 tys. zł (82,4% ogółu niezrealizowanych wydatków) oraz 750 – Administracja publiczna 11 614,9 tys. zł (7,9%).

Na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 3 pkt 2 ufp Minister Gospodarki trzema decyzjami zablokował kwotę 15 418,4 tys. zł (10,5% niewykorzystanych środków), głównie w dziale 150 – Przetwórstwo przemysłowe 14 079,2 tys. zł (91,3% ogółu zablokowanych wydatków), m.in. ze względu na niższe od zakładanego wsparcie dla przedsiębiorców w ramach *Programu wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej na lata 2011-2020* (łącznie 10 029,5 tys. zł), przeniesienie terminu jednej z płatności na 2015 r. oraz niepełną realizację zobowiązań umownych przez pięciu beneficjentów. Zablokowana została też kwota odroczonej płatności na rzecz gminy Różan (2 137,5 tys. zł) oraz nadwyżka składki do ESA (911,6 tys. zł).

Najwyższe kwotowo wydatki poniesione zostały w działach:

- 150 – Przetwórstwo przemysłowe 863 590,2 tys. zł (44,1% wydatków ogółem),
- 100 – Górnictwo i kopalnictwo 638 853,1 tys. zł (32,7%),
- 750 – Administracja publiczna 196 249,1 tys. zł (10,0%).

²⁴ NIK zgłosiła w tej sprawie wniosek w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 9 kwietnia 2014 r. (tekst jednolity), znak: KGP-4100-001-01/2014 P/14/001, wystosowanym po kontroli *Wykonanie budżetu państwa w 2013 r. w części 20 – Gospodarka*.

²⁵ Dane Ministerstwa Finansów (baza z dnia 10 kwietnia 2015 r.).

Wydatki w pozostałych działach wyniosły:

- 500 – Handel 167 950,2 tys. zł (8,6%),
- 752 – Obrona narodowa 87 492,2 tys. zł (4,5%),
- 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska 2 814,8 tys. zł (0,1%).

W strukturze wydatków według grup ekonomicznych dominowały dotacje stanowiące 48,7% wydatków ogółem. Udział wydatków w pozostałych grupach ekonomicznych wyniósł: współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej – 33,4%, wydatki bieżące jednostek budżetowych – 13,2%, wydatki majątkowe – 2,9% oraz świadczenia na rzecz osób fizycznych – 1,8%.

Zobowiązania w części 20 – Gospodarka na koniec 2014 r., w całości niewymagalne, wyniosły 8 068,4 tys. zł (dane według sprawozdania łącznego Rb-28 za 2014 r.).

Szczegółowe dane liczbowe dotyczące zrealizowanych wydatków zaprezentowane są w załączniku nr 2 do niniejszej *Informacji*.

Dotacje budżetowe

W planie po zmianach na dotacje przeznaczono 970 798,2 tys. zł, a rozdysponowano 952 469,4 tys. zł, tj. 98,1% planu oraz 113,2% kwoty dotacji z 2013 r. Najwyższe sumy dotacji przekazano w ramach działów: 100 – Górnictwo i kopalnictwo (638 817,6 tys. zł), 500 – Handel (119 845,9 tys. zł) oraz 150 – Przetwórstwo przemysłowe (106 187,0 tys. zł).

Dotacje w ramach działu 100 – Górnictwo i kopalnictwo niemal w całości przeznaczone były na realizację zadań określonych w ustawach:

- z dnia 7 września 2007 r. o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego²⁶ (łącznie 402 963,8 tys. zł),
- z dnia 30 sierpnia 2013 r. o dotacji przeznaczonej dla niektórych podmiotów²⁷ (648,5 tys. zł),
- z dnia 6 lipca 2007 r. o ekwiwalencie pieniężnym z tytułu prawa do bezpłatnego węgla dla osób uprawnionych z przedsiębiorstw robót górniczych²⁸ (15 021,6 tys. zł)
- z dnia 10 października 2014 r. o zmianie ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw oraz niektórych innych ustaw²⁹ (120 183,6 tys. zł).

W 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych, uwzględniając treść § 6 porozumienia z dnia 6 lutego 2014 r. zawartego pomiędzy Zarządem Kompanii Węglowej SA a organizacjami związków zawodowych w trybie art. 9 *Kodeksu pracy*³⁰, wypłacił uprawnionym osobom ekwiwalenty z tytułu prawa do bezpłatnego węgla w wymiarze pomniejszonym o jedną tonę rocznie. Zmniejszyło to kwotę dotacji należnej ZUS i umożliwiło Ministerstwu sfinansowanie bez konieczności uruchomienia rezerw celowych, nie tylko dotacji dla ZUS, ale także dla KW SA – na pokrycie kosztów usuwania szkód górniczych. Ze środków z rezerw celowych Minister Gospodarki udzielił natomiast KW SA i KHW SA dotacji na sfinansowanie roszczeń pracowniczych z tytułu prawa do bezpłatnego węgla oraz rent wyrównawczych, opłaconych przez te spółki w 2014 r. NIK pozytywnie ocenia fakt, że w ten sposób Minister Gospodarki nie dopuścił w 2014 r. do ponowienia się sytuacji z 2013 r., tj. do częściowego przeniesienia realizacji powyższego zadania państwowego na podmioty gospodarcze.

Ostatecznie, dotacje w dziale 100 – Górnictwo i kopalnictwo przekazano na rzecz:

- ZUS, na sfinansowanie wypłat ekwiwalentów na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. – 129 054,0 tys. zł oraz ustawy z dnia 6 lipca 2007 r. – 15 021,6 tys. zł;
- Spółki Restrukturyzacji Kopalń SA, na sfinansowanie: likwidacji kopalń – 218 008,0 tys. zł, roszczeń pracowniczych – 32 962,7 tys. zł, usuwania szkód górniczych – 4 326,6 tys. zł oraz na rozpoczęcie procesu likwidacji KWK „Kazimierz-Juliusz” Sp. z o.o. w Sosnowcu – 120 183,6 tys. zł;
- Kopalni Soli „Wieliczka” SA i Kopalni Soli „Bochnia” Sp. z o.o., na zadania związane z likwidacją zakładów górniczych, odpowiednio 66 873,5 tys. zł oraz 15 963,7 tys. zł;

²⁶ Dz. U. z 2015 r., poz. 410. Dalej: *ustawa z dnia 7 września 2007 r.*

²⁷ Dz. U. z 2013 r., poz. 1160.

²⁸ Dz. U. z 2007 r. Nr 147, poz. 1031 ze zm. Dalej: *ustawa z dnia 6 lipca 2007 r.*

²⁹ Dz. U. z 2014 r., poz. 1395.

³⁰ Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. (Dz. U. z 2014 r., poz. 1502).

- Centralnej Pompowni „Bolko” Sp. z o.o., na sfinansowanie działań po likwidacji kopalń – 14 896,8 tys. zł;
- Muzeum Górnictwa Węglowego, na sfinansowanie utrzymania, zabezpieczenia i ratowania zabytkowych części KWK "Guido" i KWK "Królowa Luiza" w Zabrze – 2 914,5 tys. zł;
- Agencji Rozwoju Przemysłu SA, na monitorowanie czynności związanych z funkcjonowaniem górnictwa węgla kamiennego – 4 062,5 tys. zł i górnictwa niewęglowego – 219,9 tys. zł;
- Kompanii Węglowej SA, na sfinansowanie likwidacji szkód górniczych i roszczeń pracowniczych, odpowiednio – 858,7 tys. zł i 11 527,9 tys. zł;
- Katowickiego Holdingu Węglowego SA, na sfinansowanie roszczeń pracowniczych – 1 943,5 tys. zł.

Dotacje w dziale 500 – Handel przeznaczone zostały dla:

- Agencji Rezerw Materiałowych, na realizację zadań określonych w *ustawie z dnia 29 października 2010 r. o rezerwach strategicznych*³¹ – 73 567,2 tys. zł (dotacja podmiotowa) oraz na utrzymywanie rezerw strategicznych oraz zapasów państwowych ropy naftowej i produktów naftowych – 30 630,0 tys. zł (dotacja celowa);
- Państwowej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych SA na działania zwiększające napływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych oraz promocję gospodarki – 12 933,3 tys. zł.

W dziale 150 – Przetwórstwo przemysłowe udzielone dotacje to m.in.: dotacja podmiotowa dla Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości – 45 582,5 tys. zł oraz dotacje na realizację programów wieloletnich:

- *Wspieranie inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej na lata 2011-2020* (dalej: Program) w kwocie 65 521,1 tys. zł, w tym 20 600,3 tys. zł z tytułu utworzenia przez beneficjentów nowych miejsc pracy i 44 920,8 tys. zł z tytułu poniesionych nakładów inwestycyjnych (wydatki majątkowe);
- *Udział Polski w programie ramowym na rzecz konkurencyjności i innowacyjności w latach 2008–2013* (program przedłużony o jeden rok uchwałą Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 2014 r.) – 8 151,5 tys. zł;
- *Program oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009-2032* – 3 999,4 tys. zł;
- wsparcie inwestycji realizowanych przez czterech przedsiębiorców wymienionych w załączniku nr 10 do *ustawy budżetowej* – w kwocie 6 722,6 tys. zł, w tym 1 535,0 tys. zł z tytułu utworzenia przez beneficjentów nowych miejsc pracy i 5 187,6 tys. zł z tytułu poniesionych nakładów inwestycyjnych (wydatki majątkowe).

W 2014 r. Programem objętych było 41 beneficjentów, którzy zobowiązali się do poniesienia w ustalonym terminie (od 2 do 4 lat) nakładów inwestycyjnych w łącznej wysokości 7 012 281 tys. zł i utworzenia 15,6 tys. nowych miejsc pracy, w tym 11,4 tys. dla osób z wyższym wykształceniem. Po spełnieniu ustalonych warunków, beneficjenci ci mają otrzymać wsparcie (w formie dotacji celowych) w ogólnej wysokości 280 508 tys. zł, w tym z tytułu poniesionych nakładów inwestycyjnych – 199 458 tys. zł oraz z tytułu utworzenia nowych miejsc pracy – 81 050 tys. zł. Wynikająca z umów kwota płatności dla wszystkich beneficjentów miała w 2014 r. wynieść 67 697 tys. zł. Faktycznie Minister Gospodarki wypłacił beneficjentom 65 521,1 tys. zł (96,8%).

NIK objęła siedmiu beneficjentów³² Programu odrębną, szczegółową kontrolą³³ realizacji zobowiązań umownych warunkujących otrzymanie wsparcia. Zobowiązali się oni zainwestować łącznie 1 219 078 tys. zł (17,4% sumy zobowiązań inwestorów objętych Programem) oraz utworzyć 3,7 tys. nowych miejsc pracy (23,9% wszystkich stanowisk, które mają powstać w ramach Programu), w tym 3,1 tys. dla osób z wyższym wykształceniem (27,1%).

W 2014 r. skontrolowani beneficjenci mieli zatrudnić na nowych miejscach pracy 1 398 osób, w tym 1 149 z wyższym wykształceniem oraz ponieść nakłady inwestycyjne w wysokości 310 497,2 tys. zł. Zgodnie z umowami, beneficjenci powinni otrzymać wsparcie w łącznej wysokości 22 539,9 tys. zł, w tym 9 814,8 tys. zł z tytułu poniesienia nakładów inwestycyjnych oraz 12 725,1 tys. zł z tytułu zatrudnienia.

Zobowiązania w tym zakresie wykonane zostały częściowo przed 2014 r. Od początku realizacji Programu skontrolowani beneficjenci zatrudnili bowiem ogółem 2 808 osób, tj. o 30,7% więcej niż ustalono w umowach

³¹ Dz. U. z 2010 r. Nr 229, poz. 1496 ze zm.

³² Były to firmy: Atos IT Services Sp. z o.o., BASF Polska Sp. z o.o., BNY Mellon Sp. z o.o., IBM Global Services Delivery Centre Polska Sp. z o.o., Mando Corporation Poland Sp. z o.o., Michelin Polska SA oraz Samsung Electronics Polska Sp. z o.o.

³³ Nr I/14/006 *Wykorzystanie dotacji celowych na finansowe wsparcie inwestycji.*

(2 149), w tym 2 443 osób z wyższym wykształceniem, tj. więcej o 34% (1 823), z czego w 2014 r. ogółem 1 200 osób (w tym 977 z wyższym wykształceniem).

Skontrolowani przedsiębiorcy ponieśli w 2014 r. nakłady inwestycyjne w łącznej wysokości 365 968,1 tys. zł (117,9% łącznej kwoty, do której zostali zobligowani umowami z MG, tj. 310 497,2 tys. zł). Dwóch spośród nich nie osiągnęło jednak przewidzianego umowami poziomu. Były to spółki: Michelin Polska Sp. z o.o., która zainwestowała 71 841,6 tys. zł zamiast 87 756,9 tys. zł (mniej o 18,1%) oraz Mando Corporation Sp. z o.o. – 58 602,4 tys. zł zamiast 69 063,1 tys. zł (15,1%). Przyczynami niewywiązania się ze zobowiązań były względy biznesowe – w przypadku Michelin Polska Sp. z o.o. opóźnienie w rozpoczęciu realizacji inwestycji związane było z pogarszającą się sytuacją na rynku opon rolniczych, natomiast firma Mando Corporation Sp. z o.o. postawiona została wobec faktu wycofania się jednego z kontrahentów z uzgodnionego wcześniej projektu produkcyjnego, co spowodowało konieczność skorygowania planów inwestycyjnych. Takie sytuacje były w umowach przewidziane i powodowały obniżenie kwoty wsparcia wypłaconego w 2014 r.

Skontrolowani przedsiębiorcy otrzymali, zgodnie z postanowieniami umów, łącznie 21 025 tys. zł (93,3% sumy wynikającej z umów), w tym 9 814,8 tys. zł z tytułu utworzenia nowych miejsc pracy (100% założonej kwoty) oraz 11 210,2 tys. zł z tytułu poniesionych nakładów inwestycyjnych (88,1%). Spółka Michelin Polska Sp. z o.o. otrzymała wsparcie z tytułu nakładów inwestycyjnych zmniejszone o 18,1% (z 6 432,6 tys. zł do 5 266 tys. zł), a firma Mando Corporation Sp. z o.o. – o 15,1% (z 2 299,8 tys. zł do 1 951,5 tys. zł).

Wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych

Na świadczenia na rzecz osób fizycznych zaplanowano 36 888,0 tys. zł, z których wydano 36 102,4 tys. zł, tj. 97,9% (mniej o 0,2% niż 2013 r.). NIK stwierdziła, że nie został zrealizowany wniosek NIK wystosowany po kontroli wykonania budżetu państwa w 2013 r. w części 20 – Gospodarka, dotyczący doprowadzenia do planowania i finansowania nagród za szczególne osiągnięcia w działalności eksportowej w ramach środków na wynagrodzenia.

W 2014 r. ponownie wypłacono 559 pracownikom MG nagrody Ministra Gospodarki za szczególne osiągnięcia w działalności proeksportowej w 2014 r., sfinansowane ze środków ujętych w planie finansowym w dziale 500 – Handel rozdział 50005 – Promocja eksportu, § 3040 – Nagrody o charakterze szczególnym niezaliczone do wynagrodzeń – w łącznej kwocie 3 683,8 tys. zł. Podstawą do wypłacenia nagród było *zarządzenie Ministra Gospodarki z dnia 12 grudnia 2014 r. w sprawie regulaminu przyznawania nagród Ministra Gospodarki za szczególne osiągnięcia w działalności promocyjnej w roku 2014*. NIK podtrzymuje ocenę, wyrażaną w wystąpieniach pokontrolnych wystosowywanych po kontrolach wykonania budżetu państwa w części 20 – Gospodarka w latach 2011–2013, iż działania związane z planowaniem, przeniesieniem i wypłatą tych nagród były nielegalne (wbrew art. 124 ust. 2 ufp), nierzetelne (ze względu na zaplanowanie środków na te nagrody w podziałkach klasyfikacji budżetowej do tego nieprzeznaczonych, tj. głównie § 4300 – Zakup usług pozostałych) oraz niecelowe (poprzez dokonanie w dziale 500 – Handel przeniesienia kwoty przeznaczonej na nagrody, głównie z § 4300 – Zakup usług pozostałych do § 3040 – Nagrody o charakterze szczególnym niezaliczone do wynagrodzeń). W efekcie zwiększono planowane wydatki w grupie ekonomicznej świadczenia na rzecz osób fizycznych, pomimo iż takie zwiększenie planu nie było w żadnej mierze uzasadnione potrzebą wypłat takich świadczeń. Wydatki prawidłowo sfinansowane z tego paragrafu wyniosły bowiem tylko 125 tys. zł.

Współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej

Na współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej zaplanowano 765 387,7 tys. zł, wykorzystano zaś 653 687,9 tys. zł, tj. 85,4% (o 20,5% więcej niż w 2013 r.). Wydatki zostały poniesione w czterech działach: 150 – Przetwórstwo przemysłowe (599 892,2 tys. zł), 500 – Handel (33 286,0 tys. zł), 750 – Administracja publiczna (17 788,2 tys. zł) i 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska (2 721,5 tys. zł). Niepełna realizacja planu miała związek z niewykonaniem niektórych projektów finansowanych z budżetu środków europejskich

Wydatki bieżące Ministerstwa Gospodarki, jako jednostki budżetowej

Wydatki te wyniosły 258 981,9 tys. zł, tj. 95,4% planu po zmianach (271 441,2 tys. zł), tj. praktycznie tyle samo co w 2013 r. (100,1%). Poniesiono je głównie w działach: 750 – Administracja publiczna (140 536,8 tys. zł), 150 – Przetwórstwo przemysłowe (107 335,5 tys. zł) i 500 *Handel* (10 968,2 tys. zł).

Wydatki majątkowe

W planie finansowym MG po zmianach limit wydatków majątkowych ustalony został na 59 829,0 tys. zł, a faktycznie wydano 55 708,0 tys. zł, tj. 93,1% (140,2% wykonania w 2013 r.) – w trzech działach: 150 – Przetwórstwo przemysłowe (50 175,5 tys. zł), 750 – Administracja publiczna (5 491,4 tys. zł) oraz 500 – *Handel* (41,1 tys. zł).

Wydatki majątkowe w dziale 150 – Przetwórstwo przemysłowe zostały przeznaczone na częściową refundację nakładów inwestycyjnych poniesionych przez beneficjentów programów wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej (50 108,4 tys. zł).

Wydatki majątkowe zaplanowano także na współfinansowanie projektów z udziałem środków UE – łącznie 84 670,7 tys. zł (po zmianach), wydano zaś 64 531,5 tys. zł (tj. 76,2%).

Wydatki w dziale 750 – Administracja publiczna

W ustawie budżetowej w dziale 750 – Administracja publiczna ustalono limit wydatków w wysokości 206 280 tys. zł (w dwóch rozdziałach: 75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej – 129 090 tys. zł oraz 75057 – Placówki zagraniczne – 77 190 tys. zł). W ciągu roku limit ten został zwiększony do ostatecznej wysokości 207 864,0 tys. zł. Faktycznie wydatkowano 196 249,1 tys. zł, tj. 94,4% planu po zmianach.

W rozdziale 75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej wydatki wyniosły 122 401,7 tys. zł, tj. 93,5% planu, w tym wydatki bieżące jednostek budżetowych – 100 994,3 tys. zł (94,8%), majątkowe – 3 733,1 tys. zł (74,7%), współfinansowanie z udziałem środków UE – 17 674,3 tys. zł (90,9%).

Z wydatków bieżących jednostek budżetowych w tym dziale sfinansowano koszty funkcjonowania Ministerstwa Gospodarki, jako jednostki budżetowej, w tym m.in. wynagrodzenia wraz z pochodnymi – 75 112,4 tys. zł, utrzymanie budynków – 9 340,8 tys. zł, podróże służbowe krajowe i zagraniczne – 5 568,1 tys. zł, zakupy materiałów i wyposażenia, usług telekomunikacyjnych – 4 685,4 tys. zł.

Wydatki na współfinansowanie projektów z udziałem środków UE przeznaczono m.in. na realizację przez MG projektów:

- *Budowa Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej* w ramach PO IG 2007-2013,
- *Uproszczenie procedur związanych z podejmowaniem i prowadzeniem działalności gospodarczej poprzez ich elektroniczną i wdrożenie idei "jednego okienka"* w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL) – na wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla pracowników,
- poddziałania 6.5.1. *Promocja polskiej gospodarki na rynkach międzynarodowych* i poddziałania 6.2.1. *Wsparcie dla sieci centrów obsługi inwestorów i eksporterów* PO IG,
- pokrycie kosztów Pomocy Technicznej w ramach PO IG i Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (PO IiŚ).

Koszty inwestycji MG jako jednostki budżetowej wyniosły 1 871,1 tys. zł. Poniesiono je m.in. na wymianę wind i systemów klimatyzacji, instalację oświetlenia ewakuacyjnego oraz termomodernizację elewacji w budynkach MG. Zrezygnowano z realizacji zadania „Przebudowa instalacji kanalizacyjnych i odpływu wody w nieruchomości przy Pl. Trzech Krzyży 3/5” (1 128,9 tys. zł) m.in. ze względu na konieczność skoordynowania prac z robotami właściwej Wspólnoty Mieszkaniowej.

Na zakupy inwestycyjne wydano 1 862 tys. zł (m.in. na sprzęt i programy komputerowe, urządzenie poligraficzne, system monitoringu, system audiowizualny do sal konferencyjnych oraz urządzenie do prześwietlania bagażu).

Wydatki w rozdziale 75057 – Placówki zagraniczne wyniosły 73 708,2 tys. zł, tj. 96,4% planu po zmianach, w tym: koszty funkcjonowania Wydziałów Promocji Handlu i Inwestycji – 71 836 tys. zł, tj. 95,6% planu, wydatki majątkowe (prace modernizacyjne w dwóch siedzibach WPHI, zakupy samochodów i sprzętu informatycznego) – 1 758,3 tys. zł, tj. 97,7%, oraz współfinansowanie projektów realizowanych z udziałem środków UE

(wynagrodzenia związane z realizacją projektu systemowego w ramach poddziałania 6.5.1. PO IG) – 113,9 tys. zł, tj. 50,6%.

Nie został zrealizowany wniosek NIK po kontroli wykonania budżetu państwa w 2013 r. w części 20 – Gospodarka, dotyczący niedopuszczenia do ponowienia się przypadków przekroczenia planu wydatków w Wydziałach Promocji Handlu i Inwestycji. W Wydziale w Algierze przekroczony został plan wydatków o 273,17 euro. Przyczyną przekroczenia było niedokonanie przez Kierownika Wydziału stosownych zmian w planie wydatków, spowodowane pilnym wyjazdem do Polski w dniach od 18 grudnia 2014 r. do 10 stycznia 2015 r.

Szczegółowymi badaniami kontrolnymi NIK objęła wydatki MG, wyznaczając próbę do badania ze zbioru zapisów księgowych, ujętych w dzienniku częściowym MG „Wyciąg bankowy – wydatki” w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 r. oraz odpowiadających tym zapisom dokumentów księgowych stanowiących podstawę płatności w 2014 r. Ze zbioru tego wyeliminowano zapisy dotyczące wynagrodzeń osobowych i ich pochodnych – ze względu na niskie ryzyko wystąpienia nieprawidłowości oraz zapisy dotyczące transakcji o niewielkiej wartości (poniżej 50 zł). Z określonego w powyższy sposób zbioru dokonano losowania statystyczną metodą monetarną próby 84 wydatków MG jako jednostki budżetowej na łączną kwotę 5 965,2 tys. zł, tj. 22,4% wydatków MG. Ponadto, stosując zasadę doboru celowego, szczegółowymi badaniami kontrolnymi objęto pięć największych wydatków MG w każdym paragrafie klasyfikacji budżetowej (bez wynagrodzeń z pochodnymi), na kwotę 6 849,6 tys. zł oraz jedno zamówienie publiczne o wartości przedmiotu umowy (netto) 793,3 tys. zł, udzielone w trybie przetargu nieograniczonego, którego przedmiotem było wyłonienie wykonawcy termomodernizacji elewacji budynku MG przy ul. Żurawiej 4a w Warszawie.

Kontrola wybranych wydatków wykazała, że były one ujęte w rocznym planie rzeczowo-finansowym Ministerstwa jako jednostki budżetowej oraz dokonane zostały w sposób celowy i gospodarny. Umowy, poza jedną, zrealizowane zostały terminowo. Spółce, która z opóźnieniem zrealizowała dostawę 30 laptopów, MG zmniejszyło zapłatę o wysokość kary umownej (11,3 tys. zł). Zbadane zamówienie publiczne zostało przeprowadzone zgodnie z procedurami określonymi w *ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych*³⁴. Rzetelnie prowadzono dokumentację, a rozliczenie finansowe prawidłowo ujęto w księgach rachunkowych MG.

NIK zwróciła uwagę, że Ministerstwo w 2014 r. użytkowało 25 samochodów (w tym 24 osobowe), z których 12 spalało olej napędowy, a 13 benzynę. W 2014 r. wszystkie samochody przejechały łącznie 611,4 tys. km, spalając 81,1 tys. litrów paliwa za 462,1 tys. zł. Kierowcy tych samochodów na stacjach paliw tankowali najdroższe rodzaje paliw: benzynę Verva 98 i olej napędowy Verva ON, pomimo iż żaden z samochodów nie miał homologacji na te rodzaje paliwa. Podwyższało to koszty zakupu paliwa (szacunkowo w przypadku MG w 2014 r. o ok. 24 tys. zł, przyjmując różnicę w cenie na poziomie ok. 30 gr za litr paliwa). Decyzje o rodzaju kupowanego paliwa podejmowali samodzielnie kierowcy, którzy nie otrzymywali w tym zakresie żadnych poleceń służbowych. Kwestia ta nie była też przedmiotem żadnych regulacji wewnętrznych.

Zatrudnienie i wynagrodzenia

W załączniku nr 6 do *ustawy budżetowej* ustalono w części 20 – Gospodarka wydatki na wynagrodzenia w kwocie 98 296 tys. zł. W ciągu roku kwota ta uległa zmniejszeniu do 97 916,4 tys. zł, a faktycznie wydatkowano 96 175,3 tys. zł, w tym z budżetu państwa – 81 992,2 tys. zł i z budżetu środków UE – 14 183,1 tys. zł. W porównaniu do 2013 r. (96 001,7 tys. zł) wynagrodzenia wzrosły o 173,6 tys. zł, tj. o 0,2%. Było to spowodowane m.in. zwiększeniem zatrudnienia o 14 mianowanych pracowników służby cywilnej. Wynagrodzenia bezosobowe zaplanowano w wysokości 514 tys. zł, a wypłacono 404 tys. zł (78,6% planu), a więc mniej od kwoty ustalonej w planie na 2013 r. (538 tys. zł). Tym samym MG nie naruszyło ograniczeń wynikających z art. 14 *ustawy z dnia 8 listopada 2013 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej*³⁵.

Przeciętne wynagrodzenie w 2014 r. wyniosło 6 261,4 zł i w porównaniu do 2013 r. było wyższe o 200,7 zł, tj. o 3,3%. Przeciętne zatrudnienie w przeliczeniu na pełnozatrudnionych w 2014 r. wyniosło 1 280 osób i było niższe o 40 osób niż w 2013 r.

³⁴ Dz. U. z 2013 r., poz. 907 ze zm. dalej: *Pzp*.

³⁵ Dz. U. z 2013 r., poz. 1645.

Szczegółowe dane dotyczące zatrudnienia i wynagrodzeń prezentowane są w załączniku 3 do niniejszej *Informacji*.

NIK stwierdziła następujące nieprawidłowości:

1. W 2014 r. obowiązywał *Regulamin premiowania pracowników zatrudnionych na stanowiskach pomocniczych, robotniczych i obsługi w Ministerstwie Gospodarki* (dalej: Regulamin) wprowadzony zarządzeniem Nr 19 Dyrektora Generalnego MG z dnia 26 września 2008 r., który zawierał następujące wady prawne:
 - nieaktualną podstawę prawną, tj. § 12 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 marca 2007 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej zatrudnionych w urzędach administracji rządowej i pracowników innych jednostek³⁶, które zostało uchylone z dniem 1 marca 2010 r. przez rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 lutego 2010 r. wydane w tej samej sprawie³⁷;
 - niezgodny z zasadami prawa pracy przepis § 2 ust. 1 Regulaminu stwierdzający, że premia ma charakter uznaniowo-motywacyjny, aczkolwiek miała ona charakter obligatoryjny;
 - niezgodny z art. 242 § 1 *Kodeksu pracy* przepis § 4 Regulaminu stwierdzający, iż decyzje dotyczące premii uznaniowo-motywacyjnej nie podlegają zaskarżeniu w trybie przepisów o rozpatrywaniu sporów o roszczenia pracowników wynikające ze stosunku pracy; premia ta stanowiła faktycznie stały składnik wynagrodzenia, a decyzje związane z jej wypłatą mogą być przedmiotem roszczeń pracowników.
2. W 2014 r. obowiązywał w MG wzór umowy o pracę zawieranej przez Ministerstwo Gospodarki z pracownikami zatrudnionymi na stanowisku pomocniczym, robotniczym i obsługi, w której znajdował się niezgodny z zasadami prawa pracy zapis, że pracownikom tym przysługuje wynagrodzenie miesięczne, którego składnikiem jest „premia uznaniowa” (niezgodność polega na tym, że premia nie może mieć charakteru uznaniowego).

Ministerstwo Gospodarki, jeszcze w trakcie trwania kontroli NIK, podjęło działania zmierzające do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. W dniu 26 lutego 2015 r. Dyrektor Generalny Ministerstwa, w drodze zarządzenia nr 9, wprowadził nowy Regulamin, natomiast zmiany do stosownych wzorów umów o pracę zostaną niezwłocznie wprowadzone. NIK wskazała, że również obowiązujące umowy o pracę z osobami zatrudnionymi na stanowiskach pomocniczych, robotniczych i obsługi, w których znajdują się kwestionowane zapisy, powinny zostać niezwłocznie doprowadzone do zgodności z przepisami, w tym do nowego Regulaminu.

Wydatki budżetu państwa w układzie zadaniowym

W ramach części 20 – Gospodarka Ministerstwo Gospodarki realizowało sześć zadań (ujętych w trzech funkcjach), podzielonych na 17 podzadań i 53 działania.

Na realizację zadań objętych funkcją 6 – Polityka gospodarcza kraju MG wydało 6 517 643,5 tys. zł (93,5% planu po zmianach), w tym 1 768 274,3 tys. zł z budżetu państwa i 4 749 369,2 tys. zł z budżetu środków europejskich, natomiast na realizację funkcji 11 – Bezpieczeństwo zewnętrzne i nienaruszalność granic 87 492,2 tys. zł (99,7%). Wykonanie zadań objętych funkcją 22 – Planowanie strategiczne oraz obsługa administracyjna i techniczna kosztowało 101 183,1 tys. zł, tj. 94,5% planu po zmianach.

Szczegółową kontrolą NIK objęła realizację pięciu działań o najwyższych wydatkach. Na ich realizację zaplanowano ostatecznie 5 623 088,5 tys. zł, tj. 78,5% całości wydatków). Faktycznie wydano 5 245 104,7 tys. zł (78,2% planu po zmianach), w tym na działanie 6.1.1.1. – Wspieranie współpracy w systemie innowacji 3 665 443,1 tys. zł, 6.2.1.2. – Działalność w zakresie rynku paliwowo-energetycznego 829 903,3 tys. zł, 6.1.3.1. – Promocja gospodarki oraz wspieranie napływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych 337 480,4 tys. zł, 6.2.2.1. – Wspieranie rozwoju infrastruktury energetycznej przyjaznej środowisku 307 019,4 tys. zł oraz 6.2.3.1. –

³⁶ Dz. U. z 2007 r. Nr 45, poz. 290 ze zm.

³⁷ Dz. U. z 2010 r. Nr 27, poz. 134 ze zm.

Utrzymanie zapasów państwowych ropy naftowej i produktów naftowych oraz rezerw strategicznych 105 258,5 tys. zł.

W skontrolowanych działaniach zakładane wartości mierników zostały osiągnięte. Dla działania 6.1.1.1. – Wspieranie współpracy w systemie innowacji ponad trzykrotnie przekroczona została wartość miernika ilość inicjatyw klastrowych i klastrów prowadzących działania w skali międzynarodowej (plan 10, zaś wykonanie 35). W działaniu 6.1.3.1. – Promocja gospodarki oraz wspieranie napływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych, przeprowadzono 3 133 imprezy promocyjne, przy założeniu, że będzie ich nie mniej niż 1 472. Wskaźnik Udział w rynku dominującego przedsiębiorstwa ustalony dla działania 6.2.1.2. – Działalność w zakresie rynku paliwowo-energetycznego ukształtował się na poziomie 92% (zakładano nie więcej niż 93%). Stan ilościowy zapasów państwowych ropy naftowej produktów naftowych (nie mniej niż 14 dni +/- 10%) w działaniu 6.2.3.1. – Utrzymanie zapasów państwowych ropy naftowej i produktów naftowych oraz rezerw strategicznych w ciągu roku utrzymywany był w wyznaczonym przedziale. Miernik działania 6.2.2.1. – Wspieranie rozwoju infrastruktury energetycznej przyjaznej środowisku, ustalony jako Wskaźnik efektywności energetycznej ODEX³⁸ wyniósł 68,76 wobec zakładanych 69,08, co oznacza poprawę efektywności energetycznej.

W ciągu roku dokonano w planie zmiany wydatków przypisanych do zbadanych poddziałań, w wyniku których limit wydatków wzrósł z 3 433 350,4 tys. zł do 5 623 088,5 tys. zł (152,8%), w tym zwłaszcza dla działań 6.1.1.1. – Wspieranie współpracy w systemie innowacji o 1 698 150,2 tys. zł (o 73,9%) i 6.2.1.2. – Działalność w zakresie rynku paliwowo-energetycznego o 332 063,8 tys. zł (o 65,2%). Zmianom w planie finansowym nie towarzyszyły zmiany w założonych do osiągnięcia poziomach mierników. Według wyjaśnień Ministerstwa dane w sprawozdaniach w zakresie planu po zmianach wykazuje się w kwotach wydatków/kosztów i wartościach mierników wynikających z układu zadaniowego uwzględniającego zmiany dokonane w trakcie roku budżetowego w trybie ufp, przy czym w sprawozdaniach półrocznych nie ujmuje się informacji dotyczących mierników na poziomie działania.

NIK zwróciła uwagę na następującą kwestię:

W odniesieniu do trzech działań ujętych w budżecie MG w układzie zadaniowym, przyjęto mierniki, których wartości nie można było na bieżąco monitorować. Dla działania 6.2.1.2. – Działalność w zakresie rynku paliwowo-energetycznego miernik udziału w rynku dominującego przedsiębiorstwa ustalany jest (zarówno wartość bazowa, jak i wykonanie) na podstawie badań statystycznych wykonywanych corocznie na zlecenie MG. Miernikiem dla działania 6.2.2.1. – Wspieranie rozwoju infrastruktury energetycznej przyjaznej środowisku był wskaźnik efektywności energetycznej ODEX obliczany przez GUS. Wskaźnik, z uwagi na stosowaną metodologię, pozwala na poznanie jego wartości dopiero po upływie dwóch lat. Natomiast miernikiem przyjętym dla działania 6.1.1.1. – Wspieranie współpracy w systemie innowacji była liczba inicjatyw klastrowych i klastrów prowadzących działania w skali międzynarodowej, uzyskana z benchmarkingu klastrów przeprowadzonego przez PARP.

Według argumentacji Ministerstwa Gospodarki, przyjęta częstotliwość określania wartości miernika zapewnia skuteczność i efektywność zarządzania realizacją działań na poziomie operacyjnym (w odniesieniu do działania 6.2.1.2.), a wskaźnik ODEX jest najlepszym miernikiem do mierzenia procesu poprawy efektywności energetycznej, bowiem opisuje realny proces poprawy efektywności energetycznej, który jest długotrwały i nie jest możliwe jego doraźne monitorowanie. Ministerstwo wskazało także, że roczna częstotliwość określania wartości miernika udziału w rynku dominującego przedsiębiorstwa zapewnia skuteczność i efektywność zarządzania realizacją działań na poziomie operacyjnym, ponieważ struktura rynku gazu ziemnego nie jest na tyle dynamiczna, aby ulegała zmianom w okresach miesięcznych.

NIK podtrzymuje opinię sformułowaną w wystąpieniu pokontrolnym wystosowanym po kontroli *planowania i monitorowania wydatków w układzie zadaniowym przez wybranych dysponentów części budżetowych*³⁹, że z punktu widzenia skuteczności i efektywności zarządzania realizacją działań na poziomie operacyjnym, ich monitorowanie (zarówno w zakresie osiągania wartości rzeczowej mierników, jak i wydatkowanych kwot) powinno odbywać się na bieżąco. Wymaga to jednak skonstruowania – obok dotychczasowych – także innych mierników,

³⁸ Tzw. zagregowany wskaźnik efektywności energetycznej konsumenta końcowego. Jest on otrzymywany poprzez agregowanie zmian w jednostkowym zużyciu energii, obserwowanych w danym czasie na określonych poziomach użytkownika końcowego. Wskaźnik ODEX nie pokazuje bieżącego poziomu energochłonności, lecz postęp w stosunku do roku bazowego, a jego spadek oznacza wzrost efektywności energetycznej.

³⁹ Znak: KAP – 4101-01-04/2013.

których wartości byłyby możliwe do ustalania z większą częstotliwością niż dotychczasowe. Pozyskiwanie danych o wartości rzeczowej mierników w okresach rocznych lub półrocznych, niezależnie od trafności diagnoz opartych na ich pomiarach, wyklucza możliwość ich wykorzystania do bieżącej i skutecznej kontroli zarządczej.

2.2. Wydatki budżetu środków europejskich

Wydatki w ramach budżetu środków europejskich ustalono w *ustawie budżetowej* w wysokości 3 046 997 tys. zł, w czterech działach:

- 150 – Przetwórstwo przemysłowe 2 606 766 tys. zł,
- 500 – Handel 170 953 tys. zł,
- 750 – Administracja publiczna 25 167 tys. zł,
- 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska 245 111 tys. zł.

Środki te miały być przeznaczone na realizację Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka – 2 040 774 tys. zł, Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko – 983 878 tys. zł, Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki – 16 850 tys. zł oraz Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy (SPPW) – 5 495 tys. zł.

W ciągu roku plan wydatków, na podstawie trzech decyzji Ministra Finansów, zwiększony został z rezerw celowych o 2 014 283,1 tys. zł (tj. o 66%), do ostatecznej wysokości 5 061 280,1 tys. zł. Kwota zwiększeń przeznaczona była przede wszystkim na realizację: działań PO IG 2007-2013 realizowanych przez PARP, Bank Gospodarstwa Krajowego i MG (1 524 223,4 tys. zł) oraz ośmiu działań w ramach PO IiŚ, wykonywanych przez MG, Instytut Nafty i Gazu oraz Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (490 059,7 tys. zł). Z rezerw celowych wydanych zostało 1 768 395,2 tys. zł, tj. 87,8% otrzymanej kwoty.

Minister Finansów, na podstawie art. 194 ust. 1 i 2 *ufp*, dokonał jednego przeniesienia środków, zwiększając wydatki w dziale 500 – *Handel* o 3 075,4 tys. zł i zmniejszając jednocześnie o tę kwotę wydatki w dziale 750 – *Administracja publiczna*. Zmiana była spowodowana realizacją projektu *Zwiększenie konkurencyjności regionów poprzez społeczną odpowiedzialność biznesu (CSR)*, w ramach SPPW. Przeniesień środków w planie finansowym budżetu środków europejskich dokonał także Minister Gospodarki (19 decyzji).

Ostateczny limit wydatków budżetu środków europejskich wyniósł 5 061 280,1 tys. zł, w tym w działach:

- 150 – Przetwórstwo przemysłowe 4 474 692,8 tys. zł,
- 500 – Handel 261 356,4 tys. zł,
- 750 – Administracja publiczna 22 091,4 tys. zł,
- 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska 303 139,5 tys. zł.

Środki te miały być przeznaczone na realizację zadań w ramach: PO IG – 3 568 109,3 tys. zł, PO IiŚ – 1 473 937,7 tys. zł, PO KL – 10 662,6 tys. zł oraz SPPW – 8 570,5 tys. zł.

Wykonanie wydatków wyniosło 4 749 369,2 tys. zł (93,8% planu po zmianach), głównie na projekty w ramach PO IG – 3 311 065,7 tys. zł (68,0% całości) oraz PO IiŚ – 1 426 544,3 tys. zł (30,0%). W układzie klasyfikacji budżetowej wydatki poniesiono w działach 150 – *Przetwórstwo przemysłowe* 4 196 833,7 tys. zł, 750 – *Administracja publiczna* 12 596,8 tys. zł, 500 – *Handel* 236 799,3 tys. zł oraz 900 – *Gospodarka komunalna i ochrona środowiska* 303 139,4 tys. zł.

Najwyższe kwotowo wydatki poniesiono:

- w ramach PO IG – w dziale 150 – *Przetwórstwo przemysłowe* 3 073 428,9 tys. zł, tj. 92,8% całości środków przeznaczonych na ten program, w tym:
 - w rozdziale 15012 – Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości 2 042 434,7 tys. zł (m.in. projekty systemowe w ramach działania 5.2. Wspieranie instytucji otoczenia biznesu świadczących usługi proinnowacyjne oraz ich sieci o znaczeniu ponadregionalnym oraz Fundusz Pożyczkowy Wspierania Innowacji),
 - w rozdziale 15095 – Pozostała działalność 591 148,2 tys. zł, w tym na działanie 4.3. Kredyt technologiczny wdrażane przez Bank Gospodarstwa Krajowego – 448 366,0 tys. zł, działanie 4.5. Wsparcie inwestycji o dużym znaczeniu dla gospodarki poddziałanie 4.5.2. Wsparcie inwestycji w sektorze usług nowoczesnych – 92 771,2 tys. zł oraz projekt systemowy Polskiej Organizacji Turystycznej „Promujmy Polskę Razem” realizowany w ramach działania 6.3 Promocja turystycznych walorów Polski – 37 120,4 tys. zł;

- w ramach PO IiŚ w rozdziale 15095 – Pozostała działalność 1 123 404,7 tys. zł, tj. 78,7%, które przeznaczone zostały m.in. na: finansowanie działań 10.1. Rozwój systemów przesyłowych energii elektrycznej, gazu ziemnego i ropy naftowej oraz budowa i przebudowa magazynów gazu ziemnego, 10.2. Budowa systemów dystrybucji gazu ziemnego na terenach niezgazyfikowanych i modernizacja istniejących sieci dystrybucji, wdrażanych przez Instytut Nafty i Gazu – Państwowy Instytut Badawczy – 818 989,8 tys. zł oraz działań 9.4 Wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych, 9.6 Sieci ułatwiające odbiór energii ze źródeł odnawialnych, 10.3 Rozwój przemysłu dla odnawialnych źródeł energii wdrażanych przez MG – 304 414,9 tys. zł;
- w ramach PO KL, w rozdziale 75001 – Urzędy naczelných i centralnych organów administracji rządowej wydano 3 188,8 tys. zł (29,9%), na finansowanie projektów: *Centra Arbitrażu i Mediacji* (dalej CAiM) – 2 872,0 tys. zł oraz *Uproszczenie procedur związanych z podejmowaniem i prowadzeniem działalności gospodarczej poprzez ich elektronizację i wdrożenie idei „jednego okienka”* – 316,8 tys. zł,
- w ramach SPPW wydatkowano 8 570,5 tys. zł (100% planu) na finansowanie zadań związanych z rozwojem sektora prywatnego i promocją eksportu MŚP.

Nie zrealizowano wydatków w kwocie 311 910,8 tys. zł, w tym:

- w PO IG – 257 043,5 tys. zł – w jedenastu działaniach, w tym m.in. 4.5. Wsparcie inwestycji o dużym znaczeniu dla gospodarki (29 702,8 tys. zł) oraz 4.3. Kredyt technologiczny (77 784,0 tys. zł),
- PO IiŚ – 47 393,5 tys. zł, zwłaszcza w działaniu 9.4. Wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych (32 946,7 tys. zł),
- PO KL – 7 473,8 tys. zł, zwłaszcza na projekt CAiM – 5 135,6 tys. zł oraz wdrożenie idei „jednego okienka” – 579,9 tys. zł. Ponadto odstąpiono od realizacji projektu Usprawnianie wdrażania dyrektyw energetycznych i środowiskowych oraz związanych z Wspólnym Rynkiem Energii. Wydatki w wysokości 1 763,0 tys. zł, przeznaczone na szkolenia i przygotowanie eksperckie pracowników urzędów odpowiedzialnych za implementację dyrektyw w ramach tego projektu, zostały objęte blokadą.

Na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 3 pkt 2 *ufp* Minister Gospodarki zablokował w dniu 25 listopada 2014 r. wydatki w kwocie 5 173,9 tys. zł. Były to kwoty z oszczędności powstałych w trakcie realizacji dwóch projektów CAiM (3 410,9 tys. zł) oraz *Usprawnienie wdrażania dyrektyw energetycznych i środowiskowych oraz związanych ze Wspólnym Rynkiem Energii* (1 763,0 tys. zł).

NIK objęła szczegółową kontrolą wydatki środków z rezerw celowych na łączną kwotę 1 301 291,1 tys. zł, tj. 27,4% ogółu wydatków budżetu środków europejskich, przeznaczone m.in. na realizowane przez MG poddziałania 4.5.1. PO IG Wsparcie inwestycji w sektorze produkcyjnym, 4.5.2. Wsparcie inwestycji w sektorze usług nowoczesnych i 9.4. PO IiŚ Wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych. Skontrolowano także wydatki w łącznej kwocie 1 128 749,4 tys. zł⁴⁰, poniesione na refundację płatności dokonanych przez PARP oraz Instytut Nafty i Gazu oraz postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na Wdrożenie Portalu Promocji Eksportu. Wydatki poniesiono zgodnie z przeznaczeniem i z zawartymi umowami. Zamówienie publiczne udzielone zostało zgodnie z procedurami określonymi w *Pzp*. Do czasu zakończenia kontroli NIK MG nie dokonało jednak odbioru Portalu Promocji Eksportu, w związku z czym nie zostały dokonane żadne płatności na rzecz wykonawcy. Opóźnienie w odbiorze spowodowane było wielkością i złożonością systemu informatycznego, który ma zintegrować i zastąpić trzy dotychczas istniejące systemy.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. MG zrealizowało wydatki w ramach *Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia dla Polski 2007-2013* w kwocie 4 740 798,7 tys. zł, w tym: PO IG 3 311 065,7 tys. zł, PO IiŚ 1 426 544,2 tys. zł i PO KL 3 188,8 tys. zł.

Szczegółowe dane dotyczące wydatków budżetu środków europejskich zaprezentowane są w załączniku 4 do niniejszej *Informacji*.

NIK stwierdziła następującą nieprawidłowość:

W 2014 r. Ministerstwo kontynuowało projekt systemowy w ramach PO IG poddziałanie 6.5.1. Promocja polskiej gospodarki na rynkach międzynarodowych, realizowany przez placówki zagraniczne. Na jego finansowanie przez 31 WPHI, przekazano łącznie 3 157,8 tys. zł. NIK podtrzymuje oceny wyrażone

⁴⁰ Pięć najwyższych kwotowo zapisów na koncie 227 *Rozliczenie wydatków z budżetu środków europejskich*.

w wystąpieniach pokontrolnych z dnia 27 kwietnia 2012 r.⁴¹, z dnia 10 kwietnia 2013 r.⁴² oraz z dnia 9 kwietnia 2014 r.⁴³, że niektóre zasady finansowania tego projektu były niezgodne z obowiązującymi przepisami. Zadania WPHI w ramach tego komponentu polegały m.in. na świadczeniu usług doradczych na rzecz przedsiębiorców, zasilaniu internetowego Portalu Promocji Eksportu w informacje gospodarcze o kraju urzędowania oraz na organizowaniu seminariów oraz misji gospodarczych. Realizując te zadania kierownicy placówek m.in. zatrudniali ekspertów (rezydentów kraju urzędowania) na podstawie umów o pracę, kupowali usługi eksperckie na podstawie umów zlecenia lub umów o dzieło oraz finansowali koszty niektórych podróży służbowych. Wydatków tych dokonywano całkowicie poza planami finansowymi placówek (które są państwowymi jednostkami budżetowymi działającymi za granicą, a ich kierownicy dysponentami budżetu III stopnia), z ich rachunków bieżących. Dowody księgowo (faktury lub rachunki) stanowiły podstawę do wystawiania miesięcznych, zbiorczych not księgowych przekazywanych do Ministerstwa Gospodarki. Po zweryfikowaniu i zaksięgowaniu całą kwotę wydatków (część budżetowa i część środków europejskich) przelewano na konto WPHI z rachunku bieżącego wydatków Ministerstwa Gospodarki. Równocześnie wystawiano zlecenie płatności do Banku Gospodarstwa Krajowego w celu zwrotu na rachunek bieżący wydatków MG kwot podlegających finansowaniu ze środków europejskich.

2.3. Efekty rzeczowe prowadzonej działalności

W 2014 r. Minister Gospodarki realizował działanie 6.1.4.1. – Realizacja programów wieloletnich finansowego wsparcia projektów inwestycyjnych⁴⁴. W jego ramach, realizowanych było m.in. pięć indywidualnych programów wsparcia finansowego inwestycji, ustanowionych przez Radę Ministrów w latach 2008-2011⁴⁵. Programy zakładają wdrożenie nowych inwestycji produkcyjnych lub usługowych o charakterze innowacyjnym oraz zwiększenie zatrudnienia w regionach, w których ulokowana jest inwestycja, poprzez utworzenie nowych miejsc pracy, w tym o wysokiej produktywności. Cele programów są zbieżne z celami priorytetowymi *Strategii Rozwoju Kraju 2007-2015*, przyjętej przez Radę Ministrów w dniu 29 listopada 2006 r. oraz powiązane z celem strategicznym *Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia dla Polski 2007-2013*⁴⁶. Programy wpisywały się także w zamierzenia określone w *Kierunkach Zwiększania Innowacyjności Gospodarki na lata 2007–2013*, dokumencie przyjętym przez Radę Ministrów w dniu 4 września 2006 r. Miernikami realizacji poszczególnych programów, zgodnie z załącznikiem nr 10 do *ustawy budżetowej*, jest liczba utworzonych przez beneficjentów nowych miejsc pracy w okresie realizacji programów. Za wielkości bazowe przyjęto liczbę utworzonych przez beneficjentów miejsc pracy w roku 2012 (od 136 do 546). Wartości mierników, które beneficjenci powinni osiągnąć w 2014 r. zawierały się w przedziale od 250 do 750. Do końca 2014 r. miały powstać łącznie 2 002 nowe miejsca pracy.

Od początku realizacji programów do końca grudnia 2014 r. przedsiębiorcy nimi objęci utworzyli łącznie 2 356 nowych miejsc pracy (o 354 więcej niż ustalono w umowach). Ustalonego wskaźnika zatrudnienia nie wykonała tylko firma Cadbury Wedel Sp. z o.o. (obecnie Mondelez Production Polska Sp. z o.o.), w której do końca 2014 r. utworzono 564 nowe miejsca pracy zamiast 621 (mniej o 57). W związku z powyższym, zamiast przewidzianego na 2014 r. (w załączniku nr 10 do *ustawy budżetowej*) wsparcia w wysokości 951,0 tys. zł, firmie wypłacono 590,1 tys. zł.

Suma wsparcia z budżetu dla przedsiębiorców w ramach wszystkich programów ma wynieść łącznie 59 043 tys. zł, w tym 17 852 tys. zł z tytułu utworzenia nowych miejsc pracy oraz 41 191 tys. zł z tytułu poniesionych nakładów inwestycyjnych. Łącznie, od początku realizacji programów, Minister Gospodarki wypłacił przedsiębiorcom 55 976 tys. zł, w tym 15 917 tys. zł z tytułu utworzenia nowych miejsc pracy oraz 40 059 tys. zł z tytułu poniesionych nakładów inwestycyjnych.

⁴¹ Pismo znak: KGP-4100-01-01/2012. Ocena podtrzymana przez Kolegium NIK uchwałą z dnia 30 maja 2012 r.

⁴² Pismo znak: KGP-4100-01-01/2013.

⁴³ Pismo znak: KGP-4100-001-01/2014.

⁴⁴ W ramach funkcji 6. *Polityka gospodarcza kraju*, zadania 6.1. *Wzrost konkurencyjności gospodarki*, podzadania 6.1.4. *Wsparcie finansowe inwestorów*.

⁴⁵ Dla firm: Orion Electric Sp. z o.o., Cadbury Wedel Sp. z o.o. (obecnie Mondelez Production Polska Sp. z o.o.), Franklin Templeton Investments Poland Sp. z o.o., Goodrich Aerospace Poland Sp. z o.o. oraz McKinsey EMEA Shared Service Sp. z o.o.

⁴⁶ Tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

3. Sprawozdania

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała jednostkowe i łączne roczne sprawozdania za 2014 r. sporządzone przez dysponenta części 20 – Gospodarka:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy),
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1),

a także

- sprawozdanie za IV kwartał 2014 r. o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania te sporządzone zostały na podstawie sprawozdań jednostkowych, które w przypadku sprawozdań sporządzonych przez MG jako jednostkę budżetową, były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Sprawozdania (za wyjątkiem sprawozdania Rb-28 UE, złożonego z czternastodniowym opóźnieniem), zostały sporządzone terminowo, rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, stosownie do przepisów rozporządzeń Ministra Finansów.

Sprawozdania z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27) oraz o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N), ze względu na ustalenia kontroli NIK dotyczące należności budżetowych, o których mowa w niniejszej *Informacji* w rozdziale 1.2. *Należności pozostałe do zapłaty*, wymagały dwóch korekt, w wyniku których m.in. zwiększono pierwotnie wykazane kwoty: należności – z 258 188,1 tys. zł do 264 654,5 tys. zł, należności pozostałych do zapłaty – z 95 724,4 tys. zł do 102 190,8 tys. zł, w tym zaległości z 79 002,6 tys. zł do 99 878,5 tys. zł (dane z łącznego sprawozdania Rb-27 po korektach).

Ministerstwo sporządziło następujące korekty sprawozdań jednostkowych dysponenta części 20 – Gospodarka:

- Rb-23 w dniu 18 lutego 2015 r. – w związku z błędnym eksportem danych z systemu księgowego do sprawozdania,
- Rb-28 i Rb-28 Programy w dniach 18 i 20 lutego 2015 r. – w związku z niewykazaniem w sprawozdaniach prawidłowego zaangażowania środków,
- Rb-28 UE w dniu 31 marca 2015 r. – w związku z otrzymaniem przez MG informacji z Banku Gospodarstwa Krajowego dotyczących korekt zwrotów dokonanych w 2014 r.,
- Rb-27 w dniach:
 - 20 marca 2015 r. – w związku z wykazaniem w sprawozdaniu nieprawidłowego stanu zaległości (wskutek nierejestrowania w księgach rachunkowych dat wymagalności),
 - 31 marca 2015 r. – w związku z dokonaniem aktualizacji odsetek od należności od spółki GLIMAR SA,
- Rb-N za IV kwartał 2014 r. w dniach:
 - 13 marca 2015 r. – w związku ze wskazanym przez kontrolera NIK błędem polegającym na nieprawidłowym wykazaniu w poz. N.3.2. *depozyty na żądanie* salda rachunku bieżącego wydatków w NBP w kwocie 13 421 712,50 zł zamiast zero zł,
 - 31 marca 2015 r. – w związku ze wskazanym przez kontrolera NIK błędem polegającym na nieprawidłowym wykazaniu należności w kwocie 9,5 tys. zł w poz. N.4.2 *należności wymagalne (pozostałe)* zamiast w poz. N.5.3 *pozostałe należności (z innych tytułów)* oraz w związku z korektą odsetek od spółki GLIMAR SA.

W związku z korektami jednostkowych sprawozdań MG dokonało korekt łącznych sprawozdań: Rb-28 Programy (w dniu 23 lutego 2015 r.), Rb-28 UE (w dniu 31 marca 2015 r.), Rb-N (w dniach 16 marca i 7 kwietnia 2015 r.) oraz Rb-27 (w dniach 23 marca oraz 3 kwietnia 2015 r.)

Wykazane w łącznym sprawozdaniu rocznym Rb-23 dochody wykonane i przekazane na rachunek bieżący budżetu państwa wyniosły 162 463 709,74 zł i były zgodne z kwotą wykazaną w sprawozdaniu Rb-27. Wydatki wykazane zostały w kwocie 1 956 949 590,99 zł i były równe kwocie ujętej w sprawozdaniu Rb-28.

Przedstawiona w łącznym sprawozdaniu rocznym Rb-27 kwota dochodów wykonanych w 2014 r. była zgodna z ewidencją księgową, tj. sumą zapisów (obrotów) po stronie Winien kont 130 *Rachunek bieżący jednostki* (analityka: dochody) w księgach rachunkowych dysponenta części i MG jako jednostki budżetowej i wynosiła 162 463,7 tys. zł. Zidentyfikowane podczas kontroli zapisy, naruszające obowiązującą na koncie zasadę czystości obrotów, zostały skorygowane poprzez wprowadzenie dodatkowych technicznych zapisów ujemnych. Analityczna ewidencja zrealizowanych dochodów budżetowych, prowadzona w systemie finansowo-księgowym dla konta 130, uwzględniała podziałki klasyfikacji budżetowej (dział, rozdział, paragraf).

W MG nie wystąpiły zobowiązania wymagalne oraz zobowiązania z tytułu papierów wartościowych, kredytów i pożyczek oraz przyjętych depozytów, które podlegałyby wykazaniu w kwartalnym sprawozdaniu Rb-Z.

Kwoty wydatków wykazane w jednostkowych sprawozdaniach rocznych Rb-BZ1 dysponenta części i MG jako jednostki budżetowej były zgodne z sumą zapisów (obrotów) po stronie Ma konta 990 Plan finansowy wydatków budżetowych w układzie zadaniowym.

NIK stwierdziła następujące nieprawidłowości:

1. Roczne sprawozdanie jednostkowe dysponenta części Rb-28 UE zostało sporządzone w dniu 16 lutego 2015 r., tj. z czternastodniowym opóźnieniem. Zgodnie z *rozporządzeniem w sprawie sprawozdawczości budżetowej* (załącznik nr 43 *Terminy przekazywania sprawozdań oraz odbiorcy sprawozdań w zakresie budżetu środków europejskich*) termin przekazania sprawozdania rocznego Rb-28 UE przypadał na 2 lutego 2015 r.
2. Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a) *ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości*⁴⁷ jednostka powinna posiadać dokumentację opisującą przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości, w tym m.in. przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń. W obowiązujących w Ministerstwie *Zasadach (polityce) rachunkowości*⁴⁸ nie zostały opisane przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń – nie wskazano bowiem do czego służą poszczególne konta syntetyczne, jakie typowe operacje są na nich ewidencjonowane (po stronie Winien oraz po stronie Ma) oraz w jaki sposób salda poszczególnych kont są prezentowane w sprawozdaniu finansowym. W *Zasadach* nie opisano ponadto przyjętych w MG rozwiązań ewidencypolitynych dotyczących sporządzania sprawozdań budżetowych. Zdaniem NIK dokumentacja dotycząca przyjętych zasad (polityki) rachunkowości powinna wskazywać, jakie konkretne rozwiązania z zakresu rachunkowości, uwzględniające specyfikę prowadzonej działalności, są stosowane w Ministerstwie. Zastosowane w *Zasadach* numery i nazwy kont z wyszczególnieniem przypisanych do nich paragrafów nie są tożsame z klasyfikacją zdarzeń, są bowiem zbyt ogólne i pozostawiają możliwość różnej interpretacji. Wprawdzie § 14 ust. 1 pkt 3 *rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej*⁴⁹ wprowadza plan kont m.in. dla jednostek budżetowych, jednak należy zauważyć, że zawiera on rozwiązania dla różnych jednostek budżetowych oraz samorządowych zakładów budżetowych. Ponadto, zgodnie z § 14 ust. 2 *rozporządzenia o rachunkowości* plan kont stanowi podstawę do opracowania zakładowych planów kont, stąd niezbędne jest jego dostosowanie do potrzeb Ministerstwa Gospodarki.

W *Zasadach* nie zostały ustalone niektóre elementy, w odniesieniu do których *ustawa o rachunkowości* pozostawia jednostce prawo wyboru konkretnego wariantu lub metody do stosowania. W *Zasadach* nie określono niżej wskazanych elementów.

- Poziom istotności. Zgodnie z art. 4 ust. 4 *uor* jednostka może stosować uproszczenia jeżeli nie wywiera to istotnie ujemnego wpływu na rzetelne i jasne przedstawienie sytuacji majątkowej

⁴⁷ Dz. U. z 2013 r., poz. 330 ze zm., dalej: *uor* lub *ustawa o rachunkowości*.

⁴⁸ Zarządzenie Ministra Gospodarki z dnia 30 grudnia 2013 r. w sprawie zasad (polityki) rachunkowości w Ministerstwie Gospodarki, dalej: *Zasady*.

⁴⁹ Dz. U. z 2013 r., poz. 289. Dalej: *rozporządzenie o rachunkowości*.

i finansowej oraz wyniku finansowego (art. 4 ust. 1 *uor*). *Ustawa o rachunkowości* nie wskazuje jednak w jaki sposób należy ustalić poziom istotności. Dlatego w dokumentacji zasad (polityki) rachunkowości Ministerstwo powinno samodzielnie określić poziom (progi) istotności, przy czym poziom istotności może być określony dla ogółu zdarzeń gospodarczych, jak i dla poszczególnych obszarów.

- Metoda dokonywania odpisów amortyzacyjnych dla poszczególnych grup środków trwałych. Zgodnie z art. 32 ust. 3 *uor* na dzień przyjęcia środka trwałego do używania należy ustalić m.in. metodę jego amortyzacji. W *Zasadach* nie wskazano przyjętej metody amortyzacji, faktycznie zaś stosowana jest metoda liniowa.
- Sposób ustalania okresu amortyzacji i rocznej stawki amortyzacyjnej dla wartości niematerialnych i prawnych. Zgodnie z art. 32 ust. 3 w związku z art. 33 ust. 1 *uor* na dzień przyjęcia wartości niematerialnych i prawnych do używania należy ustalić okres lub stawkę i metodę ich amortyzacji. W § 10 ust. 1 pkt 1 *Zasad* wskazano wyłącznie maksymalną roczną stawkę amortyzacji licencji na programy komputerowe wynoszącą nie więcej niż 50%, bez sprecyzowania zasady przyjmowania stawek. Nie określono okresu dokonywania odpisów amortyzacyjnych od pozostałych wartości niematerialnych i prawnych.
- Moment rozpoczęcia dokonywania odpisów amortyzacyjnych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych. Zgodnie z art. 32 ust. 1 *uor* rozpoczęcie amortyzacji następuje nie wcześniej niż po przyjęciu środka trwałego do używania. W *Zasadach* nie wskazano momentu rozpoczęcia dokonywania odpisów amortyzacyjnych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych. W MG odpisów amortyzacyjnych dokonuje się natomiast począwszy od pierwszego miesiąca następującego po miesiącu, w którym środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne wprowadzono do ewidencji.
- Częstotliwość weryfikacji stosowanych okresów i stawek amortyzacji. Zgodnie z art. 32 ust. 3 *uor* poprawność stosowanych okresów i stawek amortyzacji środków trwałych powinna być przez jednostkę okresowo weryfikowana, powodując odpowiednią korektę dokonywanych w następnych latach obrotowych odpisów amortyzacyjnych. W *Zasadach* nie wskazano w jaki sposób i z jaką częstotliwością weryfikowana jest w MG poprawność stosowanych okresów i stawek amortyzacji.
- Metoda prowadzenia ksiąg pomocniczych dla rzeczowych składników aktywów obrotowych. Zgodnie z art. 17 ust. 2 *uor* kierownik jednostki, uwzględniając rodzaj i wartość poszczególnych grup rzeczowych składników aktywów obrotowych posiadanych przez jednostkę, podejmuje decyzję o stosowaniu jednej z metod prowadzenia kont ksiąg pomocniczych dla tych grup składników, m. in. ewidencji ilościowo-wartościowej oraz odpisywania w koszty wartości materiałów i towarów na dzień ich zakupu.
- Ceny stosowane do ujmowania w księgach rachunkowych rzeczowych składników aktywów obrotowych. Zgodnie z art. 28 ust. 11 *uor* nabyte zapasy rzeczowych składników aktywów obrotowych ujmuje się w księgach rachunkowych na dzień nabycia według cen nabycia. Natomiast w myśl art. 34 ust. 1 *uor* jednostki mogą wyceniać materiały i towary w cenach zakupu, jeżeli nie zniekształca to stanu aktywów oraz wyniku finansowego jednostki. Ponadto zgodnie z art. 34 ust. 2 *uor* składniki rzeczowych aktywów obrotowych mogą być na dzień nabycia ujmowane w księgach rachunkowych w cenach przyjętych do ewidencji. W *Zasadach* nie wskazano przyjętej metody wyceny, w praktyce stosowane są natomiast ceny wynikające z dokumentów (faktury VAT, rachunki) wystawionych przez dostawcę (ceny zakupu brutto).
- Metoda wyceny rozchodu rzeczowych składników aktywów obrotowych. Zgodnie z art. 34 ust. 4 *uor* w przypadku, gdy ceny nabycia albo zakupu jednakowych rzeczowych składników aktywów obrotowych są różne, wartość stanu końcowego tych składników wycenia się w zależności od przyjętej przez jednostkę metody ustalania wartości ich rozchodu. W *Zasadach* nie wskazano przyjętej metody wyceny, natomiast stosowana jest metoda FIFO (tj. wycena po cenach tych składników aktywów, które jednostka nabyła najwcześniej).
- W *Zasadach* określono termin przyjmowania do ewidencji dowodów księgowych dotyczących danego miesiąca, które wpłynęły do MG po jego zakończeniu (do czwartego dnia następnego miesiąca). Nie wskazano jednak, że zasada ta nie ma zastosowania do dowodów księgowych, które wpłynęły do MG po zakończeniu roku obrotowego, tj. po 31 grudnia. Dowody księgowe, które

dotyczą roku poprzedniego, przyjmowane są do ewidencji księgowej poprzedniego roku do chwili sporządzenia sprawozdań budżetowych za grudzień (tj. do dnia 18 stycznia).

3. W księgach rachunkowych Ministerstwa nieprawidłowo ujęte zostały koszty wynagrodzenia dla Centrum Usług Wspólnych za przeprowadzenie postępowania wspólnego na zakup biletów lotniczych. Koszt usługi (121,1 tys. zł) został zaewidencjonowany po stronie Winien konta 409 Pozostałe koszty rodzajowe i zakwalifikowany do § 4420 – Podróże służbowe zagraniczne. Wynagrodzenie zostało ustalone na podstawie Porozumienia⁵⁰, zgodnie z którym MG miało zapłacić CUW wynagrodzenie w wysokości 1% wartości brutto umowy. Faktura wystawiona przez CUW została zaklasyfikowana do § 4420 – *Podróże służbowe zagraniczne* w celu ujęcia całości wydatków związanych z zakupami biletów lotniczych, łącznie z przeprowadzonym postępowaniem. MG uznało, że koszty związane z przeprowadzeniem przetargu zwiększają koszty przeznaczone na podróże służbowe zagraniczne. NIK stwierdziła, że wynagrodzenie dla CUW stanowi prowizję z tytułu wykonanej usługi, a tym samym należało je zaewidencjonować po stronie Winien konta 402 – Usługi obce i zakwalifikować do § 4300 – Zakup usług pozostałych. Koszty wynagrodzenia CUW nie spełniają bowiem warunków wskazanych w objaśnieniu dotyczącym § 4420 – Podróże służbowe zagraniczne, zawartym w załączniku nr 4⁵¹ do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych⁵². Zgodnie z tym opisem § 4420 – Podróże służbowe zagraniczne obejmuje wydatki na podróże służbowe zagraniczne pracowników, ponoszone zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej⁵³ (diety oraz zwrot kosztów: przejazdów, dojazdów środkami komunikacji miejscowej, noclegów i innych niezbędnych udokumentowanych wydatków, określonych lub uznanych przez pracodawcę odpowiednio do uzasadnionych potrzeb).
4. Nieprawidłowo zaksięgowana została wpłata z zysku Urzędu Dozoru Technicznego za 2013 r. w wysokości 19 844,2 tys. zł. Zaewidencjonowano ją po stronie Ma konta 760 – Pozostałe przychody operacyjne, ponieważ, zdaniem MG, wpłata dokonana przez UDT do budżetu państwa następuje poprzez budżet Ministerstwa Gospodarki i nie jest przychodem związanym bezpośrednio z podstawową działalnością Ministerstwa, a więc nie jest przychodem finansowym Ministerstwa. Zdaniem NIK, wpłata powinna zostać zaksięgowana po stronie Ma konta 750 – Przychody finansowe, bowiem zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta, określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia o rachunkowości, na koncie tym księguje się przychody z tytułu operacji finansowych, w szczególności przychody z udziałów i akcji oraz dywidendy. Ponadto zgodnie z art. 42 ust. 3 uor wynik operacji finansowych stanowi różnicę między przychodami finansowymi, w szczególności z tytułu dywidend (udziałów w zyskach), a kosztami finansowymi.

NIK zwróciła także uwagę na następujące kwestie.

- Z próby obejmującej 84 szczegółowo zbadane wydatki MG, 15 faktur zostało opłaconych przez Ministerstwo z wyprzedzeniem od 15 do 27 dni przed terminem płatności. Zdaniem NIK, Ministerstwo realizując obowiązek wynikający z art. 44 ust. 3 pkt 3 *ufp*, w myśl którego wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, nie powinno dokonywać płatności w terminie znacznie wyprzedzającym terminy płatności określone w umowach. W warunkach deficytu sektora finansów publicznych, postępowaniem racjonalnym jest przeprowadzanie analizy terminów płatności oraz regulowanie zobowiązań w końcowym terminie.
- W trakcie kontroli MG dokonało (w dniu 31 marca 2015 r.) odpisów aktualizacyjnych należności od czterech imiennie wskazanych przez NIK dłużników w łącznej wysokości 22 570,2 tys. zł. Zdaniem NIK, skala tych odpisów (w stosunku do sumy należności od tych dłużników – 26 848,1 tys. zł) może wskazywać, że nie były one dokonywane systematycznie w poszczególnych okresach bilansowych.

⁵⁰ Porozumienie zawarte w dniu 12 marca 2014 r. pomiędzy CUW a MG, dotyczące uczestnictwa w zamówieniach wspólnych na usługi pocztowe i transportu lotniczego oraz na dostawy komputerów.

⁵¹ Klasyfikacja paragrafów wydatków (z objaśnieniami).

⁵² Dz. U. z 2014 r., poz. 1053 ze zm.

⁵³ Dz. U. z 2013 r., poz. 167.

III. Wykonanie planów finansowych Agencji Rezerw Materiałowych (ARM) i Polskiego Centrum Akredytacji (PCA)

Agencja Rezerw Materiałowych

1. Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykonanie planu finansowego ARM w 2014 r. Podstawą oceny pozytywnej jest prawidłowa realizacja przez Agencję zadań wynikających z przepisów *ufp, ustawy rezerwach strategicznych oraz ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym*⁵⁴.

Agencja zgodnie z przeznaczeniem wykorzystwała otrzymane dotacje - podmiotową i celową. Najwyższa Izba Kontroli nie zgłasza uwag w zakresie prowadzenia rachunkowości oraz funkcjonowania kontroli zarządczej i audytu wewnętrznego. Wykonane zostały zadania rzeczowe określone w planie finansowym Agencji w układzie zadaniowym

2. Sprawozdawczość i księgi rachunkowe

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie opiniuje sprawozdania sporządzone przez Agencję według stanu na dzień 31 grudnia 2014 r., tj.:

- o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N);
- o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z);
- z wykonania planu dochodów i wydatków agencji wykonawczej (Rb-35);
- z wykonania określonego w *ustawie budżetowej* planu finansowego agencji wykonawczej (Rb-40);
- z wykonania planu finansowego agencji wykonawczej w układzie zadaniowym (Rb-BZ2).

Sprawozdania te przekazują prawdziwy obraz przychodów i kosztów, a także należności i zobowiązań w 2014 r. Zostały one sporządzone rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Sprawozdania sporządzono terminowo.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wiarygodność ksiąg rachunkowych w odniesieniu do sprawozdań budżetowych i sprawozdań w zakresie operacji finansowych oraz ich zgodność z zasadami rachunkowości, a także skuteczność funkcjonowania systemu rachunkowości oraz mechanizmów kontroli zarządczej dotyczących operacji finansowych i gospodarczych. Powyższą ocenę sformułowano na podstawie badania, dobranej metodą prostą, próby 327 dowodów księgowych i odpowiadających im zapisów księgowych o wartości 11 106,9 tys. zł.

3. Przychody i koszty ARM

W planie finansowym stanowiącym załącznik nr 11 do *ustawy budżetowej* ustalono przychody ogółem Agencji w wysokości 137 567 tys. zł, w tym przychody własne – 31 413 tys. zł, dotacja podmiotowa – 75 524 tys. zł oraz dotacja celowa – 30 630 tys. zł. Koszty ustalono na poziomie 284 238 tys. zł, a wynik finansowy netto (stratę) w wysokości 146 671 tys. zł. Plan finansowy stanowił również dla ARM upoważnienie do zaciągnięcia kredytu w wysokości 170 277 tys. zł. W trakcie roku dokonano dwóch zmian planu finansowego, w wyniku których przychody ogółem zostały zwiększone do 289 092 tys. zł, w tym przychody własne do 182 938 tys. zł, a koszty ogółem do 287 725 tys. zł. W ich wyniku nastąpiła też zmiana planowanego wyniku finansowego (zamiast straty – zysk netto w wysokości 1 367 tys. zł). Uzasadnieniem zmian były korekty planowanych stanów zapasów państwowych ropy naftowej oraz rezerw strategicznych oraz ograniczenie wysokości planowanego do zaciągnięcia kredytu⁵⁵.

⁵⁴ Dz. U. z 2014 r., poz. 1695. Dalej: *uozr*.

⁵⁵ Ostatecznie zaciągnięty został kredyt w wysokości 80 000 tys. zł, spłacony do końca 2014 r.

W 2014 r. ARM uzyskała przychody w wysokości 287 474 tys. zł, co stanowiło 99,4% planu po zmianach oraz 123,2% przychodów zrealizowanych w 2013 r. Źródłami przychodów, oprócz ujętych w planie dotacji, były sprzedaż rezerw i zapasów – 163 947 tys. zł, sprzedaż usług magazynowych i innych – 13 720 tys. zł oraz przychody finansowe, operacyjne i pozostałe – 5 610 tys. zł.

Dotacja celowa (30 630 tys. zł), udzielona przez Ministra Gospodarki, została wykorzystana w całości, zgodnie z przeznaczeniem na częściowe sfinansowanie zakupów towarów oraz utrzymywanie rezerw strategicznych i zapasów państwowych ropy naftowej i produktów naftowych.

Dotację podmiotową (75 524 tys. zł) Agencja wykorzystwała zgodnie z przeznaczeniem na dofinansowanie bieżącej działalności związanej z realizacją zadań ustawowych Agencji. W związku z poniesieniem niższych niż planowano wydatków, m.in. na zakup energii, materiałów i usług, z dotacji podmiotowej pozostało niewykorzystanych 1 956,8 tys. zł, które w styczniu 2015 r. Agencja zwróciła na rachunek Ministerstwa Gospodarki.

Należności ARM na koniec 2014 r. wyniosły 19 563 tys. zł, w tym zasadniczą pozycję stanowiły należne Agencji zwroty podatków (VAT) oraz innych opłat w łącznej wysokości 18 113 tys. zł. W 2014 r. nie było przypadków przedawnienia należności, a Prezes Agencji nie dokonywał ich umorzenia, odroczenia lub rozłożenia na raty.

Koszty ARM w 2014 r. wyniosły 263 968 tys. zł, tj. 91,7% planu po zmianach (o 6,4% mniej niż w 2013 r.). Koszty realizacji zadań ustawowych (koszty sprzedanych towarów w cenie zakupu oraz utrzymywania towarów w magazynach obcych) wyniosły 182 806 tys. zł, tj. 87,7% planu po zmianach, natomiast funkcjonowanie Agencji, łącznie z kosztami utrzymywania towarów w magazynach własnych, kosztowało 73 939 tys. zł, tj. 95,6% planu po zmianach (101,4% wykonania z 2013 r.). Pozostałe pozycje to koszty operacyjne 2 767 tys. zł oraz koszty finansowe 4 456 tys. zł.

Wydatki na wynagrodzenia osobowe wyniosły 35 490 tys. zł, co stanowi 99,95% planu i w porównaniu do 2013 r. były niższe o 0,02%. Na wynagrodzenia bezosobowe Agencja wydatkowała 105 tys. zł (66,9% planu, o 22,2% mniej niż 2013 r.). Przy ustalaniu poziomu wynagrodzeń uwzględniono uregulowania zawarte w art. 12 ust. 1 pkt 2 i art. 14 ust. 2 ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej. Przeciętne wynagrodzenie w ARM w 2014 r. wyniosło 4 514 zł i w porównaniu z 2013 r. było wyższe o 96 zł, tj. o 2,2%.

Zobowiązania ARM na dzień 31 grudnia 2014 r. wyniosły 17 307 tys. zł i były o 4 629 tys. zł wyższe niż na koniec 2013 r. Główne pozycje stanowiły zobowiązania z tytułu wadliwych i zabezpieczeń należytego wykonania umów w kwocie 11 187 tys. zł oraz zobowiązania z tytułu dostaw towarów i usług w kwocie 4 085 tys. zł. Nie było zobowiązań wymagalnych. Agencja nie miała zobowiązań długoterminowych.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, ARM dokonywała wydatków zgodnie z obowiązującymi przepisami, oszczędnie gospodarując przyznanymi kwotami. Środki publiczne zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem.

4. Wykonanie zadań w 2014 r.

Wartość ewidencyjna zgromadzonych rezerw strategicznych na koniec 2014 r. stanowiła 98,5% wartości planowanej. Wartość tego miernika w planie finansowym w układzie zadaniowym założona została na poziomie co najmniej 80%.

W okresie od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 21 lipca 2014 r. stan zapasów państwowych ropy naftowej i produktów naftowych był monitorowany miernikiem pn. *Średni stan zapasów państwowych ropy naftowej i produktów naftowych, wyrażony w dniach średniego dziennego zużycia ropy naftowej i produktów naftowych*. W planie finansowym w układzie zadaniowym wskaźnik ten ustalony został na poziomie „nie mniej niż 15,4” (dnia - przyp. NIK). Wartość miernika według stanu na dzień 21 lipca 2014 r. wyniosła 18,7 dnia.

W związku ze zmianą uozr, która weszła w życie z dniem 22 lipca 2014 r., w sytuacji braku możliwości zmiany miernika w trakcie roku budżetowego, zgodnie z opinią Ministerstwa Finansów, w sprawozdaniu Rb-BZ2 w dodatkowych objaśnieniach przedstawiony został nowy miernik pn. *Stan zapasów agencyjnych zapewniający minimum 90-cio dniowe zapasy interwencyjne z uwzględnieniem poziomu zapasów obowiązkowych*, dla którego planowaną wartość na koniec 2014 r. określono na poziomie "nie mniej niż 100%". Wykonanie miernika w dniu 31 grudnia 2014 r. wyniosło 118,4%.

Polskie Centrum Akredytacji

1. Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że w Polskim Centrum Akredytacji w 2014 r. prawidłowo gromadzono bieżące przychody, rzetelnie prowadzono księgi rachunkowe, w pełni wykonano plan finansowy w układzie zadaniowym oraz podjęto działania w celu realizacji wniosków pokontrolnych NIK sformułowanych po kontroli *Wykonanie planu finansowego PCA w 2013 r.*⁵⁶

W toku kontroli stwierdzono nieprawidłowości polegające na:

1. dokonaniu wydatków majątkowych w kwocie 289 tys. zł (1,58% ogółu kosztów PCA) bez upoważnienia wynikającego z planu finansowego PCA, co wypełnia przesłanki naruszenia dyscypliny finansów publicznych;
2. dokonaniu niecelowych i niegospodarnych wydatków w łącznej kwocie 41,6 tys. zł (0,23% całości kosztów PCA) wskutek:
 - nieuzasadnionego, dodatkowego zakupu usług medycznych o wartości 14,4 tys. zł oraz zapłaceniu składki w wysokości 25,6 tys. zł z tytułu tzw. „ubezpieczenia lekowego”, gwarantującego ubezpieczonym zniżki przy zakupie leków wydawanych z przepisu lekarza;
 - nieobniżania wysokości diety należnej z tytułu podróży zagranicznej w przypadku korzystania przez osobę delegowaną ze śniadań wliczonych w cenę usługi hotelowej – 1,6 tys. zł;
3. nierzetelnym rozliczaniu kosztów używania samochodów prywatnych dla celów służbowych przez pracowników PCA.

2. Sprawozdawczość i księgi rachunkowe

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie opiniuje sprawozdania sporządzone przez Agencję według stanu na dzień 31 grudnia 2014 r., tj.:

- o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N),
- o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania te (sporządzone za IV kwartał 2014 r.) przekazują prawdziwy obraz przychodów i kosztów, a także należności i zobowiązań w 2014 r. Zostały one sporządzone rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Sprawozdania sporządzono terminowo.

Oceny rzetelności prowadzenia ksiąg rachunkowych dokonano na podstawie wyników badania, wylosowanej statystyczną metodą monetarną, próby 142 dowodów i odpowiadających im zapisów księgowych, dokumentujących operacje gospodarcze o wartości 1 153 tys. zł. Wydatki objęte badaniem stanowiły 6,3% całkowitych kosztów PCA. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie spełnienia wymogów formalnych dotyczących poprawności dowodu, kontroli bieżącej i dekretacji dowodu oraz poprawności zapisu dowodu w księgach rachunkowych za wyjątkiem jednego dokumentu księgowego.

Na dekretacji faktury VAT nr 0010/14/FVP z dnia 31 stycznia 2014 r., na kwotę 11,1 tys. zł, brak było potwierdzenia dokonania sprawdzenia i akceptacji dokumentu pod względem formalno-rachunkowym, co było niezgodne z instrukcją IA-12⁵⁷ obowiązującą w PCA od dnia 12 grudnia 2012 r. Ponadto, w przypadku tej transakcji ta sama osoba dokonała zarówno ustalenia warunków zleconej usługi, weryfikacji merytorycznej dokumentu księgowego, jak i autoryzacji transakcji. NIK wskazuje na tę jednostkową nieprawidłowość, ze względu na fakt, iż odstępianie od zasady podziału kluczowych obowiązków w ramach kontroli dotyczącej operacji finansowych i gospodarczych, stanowi nie tylko naruszenie procedur wewnętrznych, ale także szczegółowych mechanizmów kontroli dotyczących operacji finansowych i gospodarczych, zawartych w *komunikatach Ministra Finansów nr 23 z dnia 6 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych*⁵⁸ oraz nr 6 z dnia 6 grudnia 2012 r. w sprawie *szczegółowych wytycznych dla sektora finansów publicznych w zakresie planowania i zarządzania ryzykiem*⁵⁹.

⁵⁶ Wystąpienie pokontrolne KGP-4100-001-03/2014 z dnia 22 kwietnia 2014 r.

⁵⁷ Instrukcja Kontroli Finansowej.

⁵⁸ Dz. Urz. MF z 2009 r. Nr 15, poz. 84.

⁵⁹ Dz. Urz. MF z 2012 r., poz. 56.

3. Przychody i koszty PCA

W planie finansowym stanowiącym załącznik nr 11 do *ustawy budżetowej* ustalono przychody Centrum w wysokości 20 000 tys. zł. Faktycznie PCA uzyskało 21 990 tys. zł, tj. 110% planu. Zwiększone przychody były konsekwencją większej od planowanej, liczby nowych wniosków o udzielenie akredytacji oraz wzrostu rytmiczności wykonywania zadań. W stosunku do 2013 r. przychody były niższe o 3,4%.

Nadwyżki środków pieniężnych przekazywane były w depozyt Ministrowi Finansów, zgodnie z art. 48 ust. 2 *ufp*. Przychody finansowe z tego tytułu w postaci odsetek bankowych wyniosły 209 tys. zł. Przekazywanie środków do depozytu nie stanowiło zagrożenia dla terminowej realizacji zadań Centrum.

Należności ogółem Centrum według stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. wyniosły 390 tys. zł, to jest o 22% mniej od kwoty przyjętej w planie finansowym (500 tys. zł) i stanowiły 75% stanu należności z końca 2013 r. (518 tys. zł). Było to skutkiem wzmożonych działań windykacyjnych oraz wprowadzenia zasady naliczania odsetek od nieterminowych płatności. Zaległości wyniosły 35,3 tys. zł (9% należności ogółem). Na dzień 31 grudnia 2014 r. nie było należności przedawnionych.

W planie finansowym PCA ustalono koszty w wysokości 20 000 tys. zł. W ciągu roku, w konsekwencji kontroli NIK, dokonana została zmiana w planie finansowym PCA, polegająca na przeniesieniu kwoty 7 000 tys. zł z pozycji *Pozostałe usługi obce* do pozycji *Wynagrodzenia bezosobowe*⁶⁰. Poniesione koszty wyniosły 18 346 tys. zł, tj. 92% planu. Zredukowano przede wszystkim koszty operacyjne związane z działalnością podstawową. Podstawowymi pozycjami kosztów były wynagrodzenia – 13 078 tys. zł (71,3% całości kosztów), w tym wynagrodzenia bezosobowe w kwocie 6 999 tys. zł (38,2% całości kosztów), usługi obce – 2 100 tys. zł (11,4% całości kosztów) oraz składki na ubezpieczenia społeczne – 1 034 tys. zł (5,6% całości kosztów). W stosunku do 2013 r. koszty były niższe o 6,9%.

Na wydatki majątkowe przeznaczono 289 tys. zł, przede wszystkim na zakup samochodu osobowego oraz sprzętu komputerowego, a także na zaliczki na poczet realizacji koncepcji nowej wizualizacji strony internetowej. Wydatki na reklamę i promocję wyniosły 139 tys. zł (wobec 166 tys. zł planowanych).

Według stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. zobowiązania ogółem (w całości niewymagalne) wyniosły 2 038 tys. zł i w stosunku do 2013 r. były niższe o 4,5% (2 133 tys. zł). Były to m.in. zobowiązania z tytułu: wpłaty z zysku do budżetu, podatków, w tym dochodowego i od osób fizycznych oraz innych opłat – 1 173 tys. zł, składek na ubezpieczenia społeczne – 331 tys. zł oraz dostaw towarów i usług – 223 tys. zł. Zobowiązań długoterminowych nie było.

W dniu 4 lipca 2014 r. PCA, zgodnie z *ustawą o systemie oceny zgodności*, wpłaciło do budżetu 30% zysku za 2013 r., tj. 738,6 tys. zł.

W toku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości.

1. W planie finansowym PCA zamieszczonym w *ustawie budżetowej*, nie została ustalona kwota wydatków majątkowych. Zgodnie z art. 44 ust.1 pkt 3 *ufp* wydatki publiczne mogą być ponoszone na cele i w wysokościach ustalonych w planie finansowym jednostki sektora finansów publicznych. Poniesienie wydatków majątkowych powinno więc wynikać z upoważnienia w planie finansowym. Wewnętrzny plan wydatków majątkowych PCA ustalony został przez Dyrektora Centrum dopiero w dniu 17 lutego 2014 r., a więc po dacie uchwalenia *ustawy budżetowej* (24 stycznia 2014 r.). W ocenie NIK, decyzje o wydatkach majątkowych powinny być planowane ze znacznym wyprzedzeniem i podejmowane w wyniku szczególnie dokładnych analiz celowości. Proces planowania obejmuje także stosowne zabezpieczenie środków na ten cel w planie finansowym. O ile więc w pierwotnym, rzeczowym planie wydatków majątkowych PCA z dnia 17 lutego 2014 r. (plan ten w ciągu roku uległ korekcie) przewidziano m.in. zakup trzech samochodów i przygotowanie inwestycji budowlanej, to środki na ten cel powinny być ujęte w projekcie planu finansowego PCA na 2014 r. W ciągu roku natomiast mogła zostać dokonana zmiana zakresu rzeczowego wydatków inwestycyjnych, gdyż jest to uprawnienie Dyrektora PCA, o ile nie przekracza kwoty ustalonej w planie finansowym. W szczególnie uzasadnionych przypadkach możliwe było też podjęcie próby zmiany planu finansowego. Dokonanie wydatku ze środków publicznych bez upoważnienia określonego planem finansowym, stanowi

⁶⁰ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 11 grudnia 2014 r. w sprawie wyrażenia zgody na zwiększenie wielkości wynagrodzeń bezosobowych w roku 2014 (Dz. U. z 2014 r., poz. 1799).

przesłankę naruszenia dyscypliny finansów publicznych, określoną w art. 11 *ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych*.

2. PCA od 2007 r. związane jest z firmą medyczną umową wykonywanie świadczeń zdrowotnych na rzecz pracowników Centrum. W ramach tej umowy pracownicy oraz zleceniobiorcy PCA objęci są świadczeniami profilaktycznymi oraz ambulatoryjnymi. W 2014 r. poniesione z tego tytułu wydatki wyniosły 152,3 tys. zł. Jednocześnie w 2014 r. kontynuowano umowę z dnia 2 stycznia 2012 r. zawartą z osobą fizyczną na świadczenie pomocy medycznej na terenie PCA w ramach praktyki lekarskiej. Z tytułu świadczonych usług wykonawca otrzymywał 1,2 tys. zł miesięcznie (łącznie 14,4 tys. zł). Pracownicy Centrum, oprócz prawa do świadczeń medycznych w ramach powszechnej opieki zdrowotnej, mogli więc korzystać z dwóch innych możliwości uzyskania takich świadczeń, dodatkowo finansowanych ze środków publicznych. NIK, w przywołanym już wystąpieniu pokontrolnym po kontroli wykonania planu finansowego przez PCA w 2013 r. oceniła, że wydatek na dodatkową pomoc medyczną był niegospodarny. Ocenę tę NIK podtrzymuje.
3. PCA rozliczając koszty zagranicznych delegacji służbowych nieprawidłowo wyliczało wysokość niektórych diet. Nie były bowiem dokonywane pomniejszenia kwoty diet, w przypadku korzystania osoby delegowanej z usługi hotelarskiej, w ramach której zapewnione było śniadanie. Zgodnie z § 14 ust. 2 pkt 1 *rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej*⁶¹ kwotę diety zmniejsza się o koszt zapewnionego bezpłatnego wyżywienia, przyjmując że śniadanie stanowi 15% diety. W przypadku 21 spośród 45 podróży służbowych zagranicznych w 2014 r. osoby delegowane oświadczały, że w cenę noclegu wliczone było śniadanie, a pomimo tego PCA naliczało i wypłacało im diety w pełnej wysokości. Suma nadpłat z tego tytułu wyniosła 1,6 tys. zł.
4. W 2014 r. PCA podpisało z pracownikami zajmującymi stanowiska kierownicze osiem umów o używanie przez tych pracowników samochodów prywatnych do celów służbowych. Zwrot kosztów za jazdy lokalne następował w formie miesięcznego ryczałtu w wysokości iloczynu miesięcznego limitu przebiegu kilometrów (każdorazowo maksymalny limit – 700 km) przez stawkę za 1 km przebiegu samochodu (0,8358 zł), określoną w *rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy*⁶². W 2014 r. PCA poniosło z tego tytułu wydatki w łącznej kwocie 37 tys. zł. Zgodnie z § 4 umowy zwrot kosztów miał następować na podstawie polecenia wyjazdu służbowego. Polecenia wyjazdów służbowych nie były jednak rejestrowane, w związku z czym nie było dokumentacji świadczącej, kto i kiedy używał samochodu prywatnego do celów służbowych. Z Regulaminu Pracy PCA wynika, że opuszczenie stanowiska w czasie godzin pracy musi być wpisywane do książki wyjść służbowych lub prywatnych. Z zapisów w stosownym rejestrze wynika, że w 2014 r. miało miejsce 67 wyjść służbowych kierowników, co oznacza, że pojedyncze wyjście, nawet jeśli każdorazowo wiązało się z użyciem samochodu służbowego, kosztowało PCA średnio 552 zł. W ocenie NIK, biorąc pod uwagę zasadę celowego i oszczędnego dokonywania wydatków, wynikającą z art. 44 ust. 3 pkt 1 *ufp*, nie ma uzasadnienia dla dalszego utrzymywania przedmiotowych umów w dotychczasowej skali, ze względu na rzeczywisty, przeciętny jednostkowy koszt służbowego wyjazdu lokalnego.
5. W ocenie NIK, niecelowe było finansowanie przez PCA od lipca 2013 r. części składki grupowego ubezpieczenia „lekowego” dla pracowników Centrum. Było to ubezpieczenie dobrowolne, z którego w 2014 r. korzystało od 33 do 40 pracowników Centrum, a wydatki PCA z tego tytułu wyniosły łącznie 25,6 tys. zł (59,51 zł miesięcznie za jednego ubezpieczonego, przy partycypacji pracownika w wysokości 15,07 zł). W ramach ubezpieczenia pracownicy otrzymywali 80% zniżki na lekarstwa wypisane na receptę, do kwoty 2 tys. zł w skali roku. W przypadku niewykorzystania całości zniżki w okresie rozliczeniowym, ubezpieczony otrzymywał bonus w kwocie 100 zł na zakup dowolnych artykułów we wskazanej aptece. Takie dysponowanie środkami publicznymi przez PCA jest niezgodne z zasadą określoną art. 44 ust. 3 pkt 1 *ufp*.

⁶¹ Dz. U. z 2013 r., poz. 167.

⁶² Dz. U. Nr 27, poz. 271 ze zm.

Przeciętne zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty w 2014 r. wyniosło 67, w tym 11 dla osób zajmujących stanowiska kierownicze oraz 56 dla pracowników administracyjnych, i było wyższe niż w 2013 r. (62,4 osoby). Przeciętne wynagrodzenie miesięczne przypadające na jeden etat wyniosło 7 593 zł i było mniejsze niż w 2013 r. (8 112 zł).

4. Wykonanie zadań w 2014 r.

PCA w 2014 r. realizowało w ramach budżetu zadaniowego jedno działanie 6.1.2.1. *Realizacja zadań ułatwiających rozwój przedsiębiorstw, w tym MSP w ramach zadania 6.1. Wzrost konkurencyjności gospodarki, podzadania 6.1.2. Tworzenie warunków dla funkcjonowania przedsiębiorstw, ze szczególnym uwzględnieniem mikro, małych i średnich przedsiębiorstw.* Celem działania było zapewnienie stabilnych i sprzyjających rozwojowi warunków funkcjonowania przedsiębiorstw poprzez usuwanie barier technicznych w obrocie towarowym przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony interesów publicznych, takich jak zdrowie, ochrona środowiska i bezpieczeństwo publiczne. Na realizację tego zadania zaplanowano całość kosztów PCA. Przyjęty miernik wykonania zadania to liczba ważnych akredytacji jednostek certyfikujących na koniec roku. Wartość zakładana to 1 450, a wykonano 1 469, tj. 101%.

5. Wykonanie wniosków pokontrolnych

W 2014 r., po kontroli wykonania planu finansowego PCA w 2013 r., NIK wniosła o:

- 1) wzmocnienie mechanizmów kontroli zarządczej w zakresie planowania przychodów i kosztów działalności PCA;
- 2) zaprzestanie praktyki nieprawidłowego klasyfikowania kosztów wynagrodzeń;
- 3) zapewnienie zgodności danych wykazywanych w informacjach dla Ministra Go-spodarki ze stanem faktycznym;
- 4) bezzwłoczne doprowadzenie statusu osób zatrudnionych w PCA na podstawie umów cywilnoprawnych do zgodności z przepisami Kodeksu Pracy;
- 5) podjęcie i kontynuowanie działań windykacyjnych w stosunku do zaległych należności oraz naliczanie i windykowanie odsetek od nieterminowych płatności;
- 6) zapewnienie właściwego finansowania imprez o charakterze integracyjnym;
- 7) dokonanie weryfikacji wydatków na reklamę i promocję, w szczególności w zakresie zakupów przedmiotów reklamowych.

Wyniki niniejszej kontroli upoważniają do wyrażenia oceny, że PCA podjęło rzetelne działania w celu realizacji powyższych wniosków pokontrolnych. W ramach poprawy kontroli zarządczej w obszarze planowania przychodów i kosztów (wniosek nr 1) znowelizowana została Procedura PA-21 *Planowanie i sprawozdawczość* w zakresie zasad tworzenia i monitorowania planu finansowego. Nowelizacja ta nie zapobiegła jednak istotnej nieprawidłowości jaką było nieujęcie wydatków majątkowych w planie finansowym. Uaktualniono *Instrukcję zakupów IA-03*. Ustało nieprawidłowe klasyfikowanie kosztów wynagrodzeń (do osobowych zamiast do bezosobowych), ze względu na korektę planu finansowego PCA w 2014 r. oraz zwiększenie limitu wynagrodzeń bezosobowych (wniosek nr 2). W związku z powyższym informacje dotyczące wynagrodzeń, przekazywane przez PCA Ministrowi Gospodarki odpowiadały stanowi faktycznemu (wniosek nr 3). Realizując wniosek nr 4, PCA rozwiązało wszystkie umowy zlecenia (w tym z emerytami), przy czym część z nich została zastąpiona umowami o pracę. Dokonana została nowelizacja instrukcji IA-18 *Windykacja należności*. Ponadto, trzy zaległe sprawy przekazano radcy prawnemu do prowadzenia windykacji na drodze sądowej. Działania te zmierzają do pełnej realizacji wniosku nr 5. W celu zapewnienia właściwego finansowania imprez o charakterze integracyjnym (wniosek nr 6), Dyrektor PCA wydał *zarządzenie nr 212 w sprawie działalności informacyjno-promocyjnej oraz zasad planowania i organizacji działań o charakterze informacyjno-promocyjnym*. Znowelizowana została procedura PA -11 *Działania informacyjno-promocyjne*. Centrum obniżyło też o 60 tys. zł koszty związane z organizacją obchodów Światowego Dnia Akredytacji. W wyniku przeglądu planowanych zakupów w 2014 r., w planie asortymentowym materiałów reklamowych na 2014 r. zamieszczono wyłącznie materiały wykorzystywane podczas spotkań z klientami i innymi zainteresowanymi stronami czy spotkań odbywających się w ramach organizacji międzynarodowych (realizacja wniosku nr 7).

IV. Informacje dodatkowe

Wystąpienia pokontrolne NIK skierowała do:

- Ministra Gospodarki w dniu 22 kwietnia 2014 r.; w wystąpieniu tym NIK wniosła o:
 - 1) zintensyfikowanie prac nad projektem *Polityki energetycznej państwa*;
 - 2) pilne podjęcie działań mających na celu wyegzekwowanie zaległej należności od spółki GLIMAR SA;
 - 3) zapewnienie wprowadzania do ewidencji księgowej kompletnych danych dotyczących terminów wymagalności należności;
 - 4) wypracowanie przez Ministra Gospodarki metody weryfikacji wniosków o zwiększenie limitu sprzedaży hurtowej napojów o zawartości powyżej 18% alkoholu, pod kątem dotrzymania terminu jego złożenia;
 - 5) doprowadzenie do planowania i finansowania nagród za szczególne osiągnięcia w działalności eksportowej w ramach środków na wynagrodzenia;
 - 6) zapewnienie terminowego składania wszystkich sprawozdań budżetowych;
 - 7) dokonanie stosownego uzupełnienia Zasad (polityki) rachunkowości w MG, o brakujące elementy, wymienione w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym;
 - 8) właściwe ewidencjonowanie w księgach rachunkowych wydatków z tytułu wynagrodzenia Centrum Usług Wspólnych oraz dochodów z tytułu wpłaty z zysku Urzędu Dozoru Technicznego;
 - 9) doprowadzenie do zgodności z przepisami prawa pracy wszystkich aktualnie obowiązujących umów o pracę z osobami zatrudnionymi w Ministerstwie Gospodarki na stanowiskach pomocniczych, robotniczych i obsługi.
- Prezesa Agencji Rezerw Materiałowych w dniu 21 kwietnia 2014 r.; w wystąpieniu tym nie sformułowano wniosków pokontrolnych.
- Dyrektora Polskiego Centrum Akredytacji w dniu 22 kwietnia 2014 r. wnosząc o:
 - 1) dokonywanie wydatków w granicach upoważnienia wynikającego z planu finansowego;
 - 2) zaniechanie finansowania ze środków publicznych jednej z dwóch dodatkowych usług medycznych oraz tzw. ubezpieczenia lekowego;
 - 3) ograniczenie kosztów ponoszonych przez PCA z tytułu umów o korzystanie z samochodów prywatnych dla celów służbowych;
 - 4) dokonanie ponownego rozliczenia kosztów zagranicznych delegacji osobom, którym nie pomniejszono diety z tytułu zapewnionego przez hotel posiłku.

W odpowiedzi z dnia 5 maja 2015 r.⁶³ na wystąpienie pokontrolne NIK, p.o. Dyrektora PCA poinformowała, iż nie zgłasza zastrzeżeń do jego treści, a wystosowane wnioski przyjmuje do realizacji.

W związku ze stwierdzonymi w Ministerstwie Gospodarki i Polskim Centrum Akredytacji działaniami lub zaniechaniami wypełniającymi przesłanki naruszenia dyscypliny finansów publicznych Najwyższa Izba Kontroli skieruje stosowne zawiadomienia do właściwych rzeczników dyscypliny finansów publicznych.

⁶³ Na oryginale błędnie wskazano rok 2013.

Załącznik 1. Dochody budżetowe w części 20 – Gospodarka

L.p.	Wyszczególnienie	2013 r.	2014 r.		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa ¹	Wykonanie		
		tys. zł			%	
1	2	3	4	5	6	7
	Ogółem² część 20 – Gospodarka, w tym:	353 085,2	454 947,0	162 463,7	46,0	35,7
1.	Dział 100 – Górnictwo i kopalnictwo	459,5	317,0	1 558,3	339,1	491,6
1.1.	Rozdział 10001 – Górnictwo węgla kamiennego	347,6	217,0	1 497,5	430,8	690,1
1.2.	Rozdział 10005 – Produkcja soli	112,0	100,0	60,8	54,3	60,8
2.	Dział 150 – Przetwórstwo przemysłowe	73 415,6	40 644,0	32 251,3	43,9	79,4
2.1.	Rozdział 15011 – Rozwój przedsiębiorczości	52,4	38,0	2,3	4,4	6,1
2.2.	Rozdział 15012 – Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	29 745,0	29 998,0	24 278,9	81,6	80,9
2.3.	Rozdział 15014 – Wsparcie finansowe inwestycji	13 733,0	6 896,0	3 863,6	28,1	56,0
2.4.	Rozdział 15078 – Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	3 911,0	2 351,0	732,6	18,7	31,2
2.5.	Rozdział 15095 – Pozostała działalność	25 974,4	1 361,0	3 372,2	13,0	247,8
3.	Dział 500 – Handel	2 167,3	516,0	14 942,1	689,4	2 895,8
3.1.	Rozdział 50003 – Agencja Rezerw Materiałowych	41,8	62,0	13 512,7	32 327,0	21 794,7
3.2.	Rozdział 50005 – Promocja eksportu	2 125,6	454,0	1 429,4	67,2	314,8
4.	Dział 710 – Działalność usługowa	716,5	180,0	738,7	103,1	410,4
4.1.	Rozdział 71017 – Polskie Centrum Akredytacji	716,5	180,0	738,7	103,1	410,4
5.	Dział 750 – Administracja publiczna	40 570,0	32 946,0	42 872,5	105,7	130,1
5.1.	Rozdział 75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	38 780,2	31 416,0	41 376,6	106,7	131,7
5.2.	Rozdział 75057 – Placówki zagraniczne	1 789,1	1 530,0	1 481,9	82,8	96,9
5.3.	Rozdział 75095 – Pozostała działalność	0,7	-	14,0	2 000,0	-
6.	Dział 752 – Obrona narodowa	230,3	158,0	0,4	0,2	0,3
6.1.	Rozdział 75215 – Zadania związane z utrzymaniem mocy rezerwowych ze względu na potrzeby Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej	230,3	158,0	0,4	0,2	0,3
7.	Dział 756 – Dochody od osób prawnych, osób fizycznych i innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	235 000,0	380 000,0	70 000,0	29,8	18,4
7.1.	Rozdział 75624 – Dywidendy	235 000,0	380 000,0	70 000,0	29,8	18,4
8.	Dział 801 – Oświata i wychowanie	1,2	-	2,7	225,0	-
8.1.	Rozdział 80142 – Ośrodki szkolenia, doskonalenia i doskonalenia kadr	1,2	-	2,7	225,0	-
9.	Dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	524,7	186,0	97,7	18,6	52,5
9.1.	Rozdział 90011 – Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	524,7	186,0	97,7	18,6	52,5

¹ Ustawa budżetowa na 2014 r. z dnia 24 stycznia 2014 r.² Dane na podstawie rocznego sprawozdania Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych.

Załącznik 2. Wydatki budżetu państwa w części 20 – Gospodarka

Lp.	Wyszczególnienie	2013 r.	2014 r.			6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa ¹	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem² część 20 – Gospodarka, w tym:	1 674 615,0	1 614 730,0	2 104 344,1	1 954 439,9	116,9	121,2	92,9
1.	Dział 100 – Górnictwo i kopalnictwo	547 560,7	510 759,0	643 222,6	638 853,1	116,7	125,1	99,3
1.1.	Rozdział 10001 – Górnictwo węgla kamiennego	430 702,1	427 484,0	544 529,2	540 899,2	125,6	126,5	99,3
1.2.	Rozdział 10005 – Produkcja soli	101 973,7	67 047,0	82 888,0	82 837,2	81,2	123,6	99,9
1.3.	Rozdział 10095 – Pozostała działalność	14 884,9	16 228,0	15 805,4	15 116,7	101,6	93,2	95,6
2.	Dział 150 – Przetwórstwo przemysłowe	737 169,0	644 793,0	985 096,5	863 590,2	117,1	133,9	87,7
2.1.	Rozdział 15004 – Zadania w zakresie bezpiecznego wykorzystania energii atomowej	34 428,6	13 905,0	39 384,9	38 681,3	112,4	278,2	98,2
2.2.	Rozdział 15011 – Rozwój przedsiębiorczości	3 176,4	3 415,0	2 871,1	2 296,8	72,3	67,3	80,0
2.3.	Rozdział 15012 – Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	422 650,1	308 007,0	553 755,9	467 620,5	111,4	152,8	85,0
2.4.	Rozdział 15014 – Wsparcie finansowe inwestycji	51 978,6	83 084,0	83 084,0	72 243,7	139,0	87,0	87,0
2.5.	Rozdział 15078 – Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	1 742,1	0,0	3 181,0	3 102,5	178,1	-	97,5
2.6.	Rozdział 15079 – Pomoc zagraniczna	210,7	0,0	609,6	232,0	110,1	-	38,1
2.7.	Rozdział 15080 – Działalność badawczo-rozwojowa	39 741,7	30 000,0	39 493,7	38 582,0	97,1	128,6	97,7
2.8.	Rozdział 15095 – Pozostała działalność	183 240,8	206 382,0	262 716,3	237 694,7	129,7	115,2	90,5
3.	Dział 500 Handel	152 304,4	162 469,0	177 638,7	167 950,2	110,3	103,4	94,5
3.1.	Rozdział 50003 – Agencja Rezerw Materiałowych	102 721,1	106 154,0	106 154,0	104 197,2	101,4	98,2	98,2
3.2.	Rozdział 50005 – Promocja eksportu	49 231,9	56 315,0	70 959,5	63 326,2	128,7	112,5	89,3
3.3.	Rozdział 50079 – Pomoc zagraniczna	351,4	0,0	525,2	410,7	116,9	-	78,2
4.	Dział 750 – Administracja rządowa	197 804,8	206 280,0	207 674,0	196 249,1	99,2	95,1	94,4
4.1.	Rozdział 75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	121 600,7	129 090,0	130 952,2	122 401,7	100,7	94,8	93,5
4.2.	Rozdział 75057 – Placówki zagraniczne	76 204,1	77 190,0	76 721,8	73 708,2	96,7	95,5	96,1
4.3.	Rozdział 75079 – Pomoc zagraniczna	0,0	0,0	190,0	139,2	-	-	73,3
5.	Dział 752 – Obrona narodowa	36 695,4	87 618,0	87 618,0	87 492,2	238,4	99,9	99,9
5.1.	Rozdział 75212 – Pozostałe wydatki obronne	104,4	188,0	188,0	105,9	101,4	56,3	56,3
5.2.	Rozdział 75215 – Zadania związane z utrzymaniem mocy rezerwowych ze względu na potrzeby Sił Zbrojnych RP	36 591,0	87 430,0	87 430,0	87 386,3	238,8	100,0	100,0
6.	Dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	3 080,7	2 811,0	2 904,4	2 814,8	91,4	100,1	96,9
6.1.	Rozdział 90011 – Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	3 080,7	2 811,0	2 904,4	2 814,8	91,4	100,1	96,9

¹ Ustawa budżetowa na 2014 r. z dnia 24 stycznia 2014 r.² Dane na podstawie rocznego sprawozdania Rb-28 z wykonania planu wydatków.

Załącznik 3. Zatrudnienie i wynagrodzenia w części 20 – Gospodarka

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2013 r.			Wykonanie 2014 r.			8:5
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70 ²	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70 ²	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	
		osób ³	tys. zł	zł	osób ³	tys. zł	zł	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem wg statusu zatrudnienia¹, w tym:	1 320	96 001,7	6 060,7	1 280	96 175,4	6 261,4	103,3
	01 – osoby nie objęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	197	10 395,0	4 397,2	196	10 416,8	4 428,9	100,7
	02 – osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe	8	1 201,1	12 511,5	7	1 038,0	12 357,1	98,8
	03 – członkowie korpusu służby cywilnej	898	70 068,7	6 502,3	860	70 371,0	6 818,9	101,8
	10 – żołnierze i funkcjonariusze	0	5,5	-	-	-	-	-
	13 – członkowie służby zagranicznej niebędący członkami korpusu służby cywilnej	217	14 331,4	5 503,6	217	14 349,6	5 510,6	100,1
1.	Dział 750 – Administracja publiczna	1 320	96 001,7	6 060,7	1 280	96 175,4	6 261,4	103,3
1.1.	Rozdział 75001 – Urzędy naczelných i centralnych organów administracji rządowej według statusu zatrudnienia	1 018	77 188,3	6 318,6	977	77 268,4	6 590,6	104,3
	01 – osoby nie objęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	112	5 913,0	4 399,6	110	5 859,4	4 438,9	100,9
	02 – osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe	8	1 201,1	12 511,8	7	1 038,0	12 357,1	98,8
	03 – członkowie korpusu służby cywilnej	898	70 068,7	6 502,3	860	70 371,0	6 818,9	101,8
	10 – żołnierze i funkcjonariusze	0	5,5	-	-	-	-	-
1.2.	Rozdział 75057 – Placówki zagraniczne według statusu zatrudnienia, w tym:	302	18 813,4	5 191,3	303	18 907,0	5 199,9	100,2
	01 – osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	85	4 482,0	4 394,1	86	4 557,4	4 416,0	98,5
	13 – członkowie służby zagranicznej niebędący członkami korpusu służby cywilnej	217	14 331,4	5 503,6	217	14 349,6	5 510,6	100,1

¹ Status zatrudnienia określony został w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

² Zgodnie z przepisami § 20 pkt 11 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetu państwa stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w sprawozdaniu Rb-70 wykazuje się wysokość wynagrodzeń osobowych, dodatkowe wynagrodzenie roczne, uposażenia żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy oraz dodatkowe uposażenia roczne żołnierzy zawodowych i nagrody roczne funkcjonariuszy (§ 401–405 oraz § 406 dla funkcjonariuszy Służby Celnej, a dla żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy tylko w zakresie dotyczącym nagród i zapomóg i § 407 klasyfikacji budżetowej).

³ W przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Załącznik 4. Wydatki budżetu środków europejskich w części 20 – Gospodarka

Lp.	Wyszczególnienie	2013 r.	2014 r.		6:3	6:4	6:5	
		Wykonanie	Ustawa ¹	Budżet po zmianach				Wykonanie
		tys. zł						%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem² część 20 – Gospodarka, w tym:	5 026 466,4	3 046 997,0	5 061 280,1	4 749 369,2	94,5	155,9	93,8
1.	Dział 150 – Przetwórstwo przemysłowe	4 526 279,5	2 605 766,0	4 474 692,8	4 196 833,7	92,7	161,1	93,8
1.1.	Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka	3 121 719,5	1 866 999,0	3 303 894,5	3 073 428,9	98,5	164,6	93,0
1.2.	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	1 404 560,0	738 767,0	1 170 798,3	1 123 404,8	80,0	152,1	96,0
2.	Dział 500 – Handel	122 791,8	170 953,0	261 356,3	236 799,2	192,8	138,5	90,6
2.1.	Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka	122 188,8	165 458,0	252 785,8	228 228,7	186,8	137,9	90,3
2.2.	Szwajcarsko-Polski Program Współpracy	603,0	5 495,0	8 570,5	8 570,5	1421,3	156,0	100,0
3.	Dział 750 – Administracja publiczna	10 872,1	25 167,0	22 091,5	12 596,8	115,9	50,1	57,0
3.1.	Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka	5 399,4	8 317,0	11 428,9	9 408,0	174,2	113,1	82,3
3.2.	Program Operacyjny Kapitał Ludzki	5 472,7	16 850,0	10 662,6	3 188,8	58,3	18,9	29,9
4.	Dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	366 523,0	245 111,0	303 139,5	303 139,5	82,7	123,7	100,0
4.1.	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	366 523,0	245 111,0	303 139,5	303 139,5	82,7	123,7	100,0

¹ Ustawa budżetowa na 2014 r. z dnia 24 stycznia 2014 r.

² Dane na podstawie rocznego sprawozdania Rb-28UE z sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej.

Załącznik 5. Kalkulacje ocen ogólnych

Oceny dokonano stosując kryteria⁶⁸ oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w *Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2013 roku*⁶⁹.

Kalkulacja oceny ogólnej wykonania budżetu państwa część 20 – Gospodarka

Dochody D: **162 463,7 tys. zł**

Wydatki (łącznie z wydatkami budżetu środków europejskich) W: **6 703 809,1 tys. zł**

Łączna kwota (kwota dochodów + kwota wydatków) G: **6 866 272,8 tys. zł**

Waga dochodów w łącznej kwocie: $Wd = D : G = 0,0237$

Waga wydatków w łącznej kwocie: $Ww = W : G = 0,9763$

Nieprawidłowości w dochodach: **16 931,3 tys. zł** z tytułu niedochodzonej należności od Rafinerii Nafty GLIMAR SA co stanowi **10,40%** zrealizowanych dochodów w części 20 – Gospodarka.

Ocena cząstkowa dochodów: **negatywna (1)**

Nieprawidłowości w wydatkach: **6 842,8 tys. zł**, co stanowi **0,10%** zrealizowanych wydatków w części 20 – Gospodarka, w tym:

- 3 683,8 tys. zł wypłacone nagrody za szczególne osiągnięcia w działalności promocyjnej;
- 3 157,8 tys. zł wydatki na realizację komponentu placówkowego;
- 1,2 tys. zł (273,17 euro) kwota przekroczenia planu wydatków w placówce zagranicznej (WPHI w Algierze).

Ocena cząstkowa wydatków została obniżona o dwa punkty ze względu na nieprawidłowe wydatkowanie środków na wynagrodzenia, a więc **nie spełnia kryteriów oceny pozytywnej ani negatywnej (3)**.

Wynik końcowy $Wk = 1 \times 0,0237 + 3 \times 0,9763 = 2,9526 \approx 3$

Ocena ogólna: opisowa

Kalkulacja oceny ogólnej wykonania planu finansowego ARM

Przychody P: **287 474,0 tys. zł**

Koszty K: **263 968,0 tys. zł**

Łączna kwota G: **551 442,0 tys. zł**

Waga przychodów w łącznej kwocie: $Wp = P : G$ **Wp = 0,5213**

Waga wydatków w łącznej kwocie: $Wk = K : G$ **Ww = 0,4787**

Nieprawidłowości w przychodach: **nie stwierdzono**

Ocena cząstkowa przychodów: **pozytywna (5)**

Nieprawidłowości w wydatkach: **nie stwierdzono**

Ocena cząstkowa wydatków: **pozytywna (5)**

Wynik końcowy: $Wk = 5 \times 0,5213 + 5 \times 0,4787 = 5$

Ocena ogólna: pozytywna

Kalkulacja oceny ogólnej wykonania planu finansowego PCA

Przychody P: **21 990,0 tys. zł**

Koszty K: **18 346,0 tys. zł**

Łączna kwota G: **40 336,0 tys. zł**

Waga przychodów w łącznej kwocie: $Wp = P : G$ **Wp = 0,5452**

Waga wydatków w łącznej kwocie: $Wk = K : G$ **Ww = 0,4548**

Nieprawidłowości w przychodach: **nie stwierdzono**.

Ocena cząstkowa przychodów: **pozytywna (5)**.

Nieprawidłowości w wydatkach łącznie 330,6 tys. zł (1,81% łącznych kosztów), w tym dokonanie wydatków majątkowych poza planem finansowym (289 tys. zł) oraz wydatków niecelowych i niegospodarnych (w łącznej kwocie 41,6 tys. zł).

Ocena cząstkowa wydatków **nie spełnia kryteriów oceny pozytywnej ani negatywnej (2)** (ocena cząstkowa obniżona o jeden punkt ze względu na naruszenie dyscypliny finansów publicznych).

Wynik końcowy: $Wk = 5 \times 0,5452 + 2 \times 0,4548 = 3,6356 \approx 4$

Ocena ogólna : opisowa

⁶⁸ <http://www.nik.gov.pl/kontrolle/standardy-kontroli-nik/>

⁶⁹ Porównaj: <http://www.nik.gov.pl/kontrolle/analiza-budzetu-panstwa/>

Załącznik 6. Wykaz jednostek objętych kontrolą

Lp.	Nazwa jednostki	Osoba odpowiedzialna za kontrolowaną działalność		Ocena kontrolowanej działalności*
		Imię i nazwisko	Pełniona funkcja	
1.	Ministerstwo Gospodarki	Janusz Piechociński	Wiceprezes Rady Ministrów Minister Gospodarki	O
2.	Agencja Rezerw Materialowych	Jacek Bąkowski Janusz Turek	Prezes ARM Prezes ARM – od dnia 17 sierpnia 2014 r.	P
3.	Polskie Centrum Akredytacji	Eugeniusz. W. Roguski Lucyna Olborska	Dyrektor PCA p.o. Dyrektora PCA – od dnia 1 kwietnia 2015 r.	O

* Użyty skrót oznacza: P – ocena pozytywna, O – ocena opisowa, N – ocena negatywna

Załącznik 7. Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Prezes Trybunału Konstytucyjnego
6. Rzecznik Praw Obywatelskich
7. Komisja Finansów Publicznych
8. Komisja do Spraw Kontroli Państwowej
9. Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej
10. Komisja Gospodarki
11. Minister Finansów
12. Minister Gospodarki
13. Prezes Agencji Rezerw Materialowych
14. Dyrektor Polskiego Centrum Akredytacji